

Projekt identifikace rizikových oblastí u společnosti XY z pohledu auditu účetní závěrky a návrh na jejich řešení

Bc. Peter Ženčica

Diplomová práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Peter ŽENČICA**
Osobní číslo: **M09327**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**

Téma práce: **Projekt identifikace rizikových oblastí u společnosti XY z pohledu auditu účetní závěrky a návrh na jejich řešení**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši k problematice auditu účetní závěrky.

II. Praktická část

- Na základě analýzy společnosti XY identifikujte rizikové oblasti z pohledu auditu účetní závěrky.
- Podrobně vybrané rizikové oblasti potřebným auditním testům.
- Na základě provedených testů zpracujte doporučení pro úspěšné zvládnutí auditu v uvedené společnosti.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HAYES, Rick, Roger DASSEN, Arnold SCHILDER a Philip WALLAGE. Principles of auditing: An Introduction to International Standards on Auditing. 2nd ed. Essex: Pearson, 2005. ISBN 0-273-68410-8.

MÜLLEROVÁ, Libuše. Auditing pro manažery aneb proč a jak se ověřuje účetní závěrka. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-308-9.

Příručka pro provádění auditu u podnikatelů. Praha: Komora auditorů České republiky, 2006. ISBN 80-866-7907-1.

SHARMA, Ashok. Auditing. Delhi: V.K. Enterprises, 2010. ISBN 978-81-87139-74-4.

ÚZ č. 874: Účetnictví podnikatelů, Audit. In: č.227/2009. Ostrava: Sagit, 2011.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Karel Šteker, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 26. března 2012
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2012

Ve Zlíně dne 26. března 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo –diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a použité informační zdroje jsem citoval;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 23.4.2012

.....
.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

V diplomovej práci som sa zaoberal identifikáciou rizikových oblastí z pohľadu auditu účtovej závierky a návrhu na ich riešenia.

Prvá časť sa zaoberá auditom z teoretického hľadiska, jeho históriou, významom, jednotlivými fázami a metódami. Metodológia auditu je vypracovaná na základe príručky o audite, ktorá podlieha českej legislatíve.

Druhá, analytická časť aplikuje teoretické poznatky jednotlivých fáz a metód na identifikované rizikové oblasti podniku. V závere analytickej časti vyhodnocujem výsledky ku ktorým som dospel na základe použitých metód.

Kľúčové slová:

Audit, hladina významnosti, riziko, testy vecnej správnosti, vnútorný kontrolný systém, bankové konfirmácie, inventúra, konfirmácie pohľadávok, bankové kovenanty, testy časového rozlíšenia, výrok audítora.

ABSTRACT

I was engaged in identifying a company's risk areas, as seen from an audit of financial statements and proposed solutions.

The first part dealt with audit theory: its history, importance, single phases and methods. Audit methodology is elaborated based on an audit guidebook, which is subject to Czech legislation.

Secondly, the analytical part, consists of on the application of theoretical knowledge on the company's risk areas.

In the final section, I have evaluated the results and outlined the conclusions that I have reached

Keywords:

Audit, overall materiality, performance materiality, threshold, risk, substantive procedures, internal control system, confirmation of receivables, bank confirmation, inventory, bank covenants, cut off, inventory, auditor's opinion.

Na tomto mieste by som chcel poďakovať hlavne Ing. Karlovi Štekerovi, PhD. za vedenie mojej diplomovej práce, cenné rady a pripomienky, ktorými prispel k vypracovaniu tejto diplomovej práce. Poďakovanie taktiež patrí pánovi Ing. Michalovi Halaškovi za cenné rady a v neposlednom rade mojim kolegom z PwC, ktorí mi neúnavne pomáhali pochopiť metodiku auditu.

Prehlasujem, že odovzdaná verzia diplomovej práce a elektronickej verzie nahranej do IS/STAG sú totožné.

„I’ve got a very bad feeling about this.”

Obi-Wan Kenobi, Star Wars Episode II: Attack of the Clones

OBSAH

OBSAH	8
ÚVOD	10
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 HISTÓRIA AUDITU	12
1.1 DEFINÍCIA AUDITU	13
1.1.1 PODSTATA A FUNKCIE AUDITU ÚČTOVEJ ZÁVIERKY	14
1.2 AUDIT A AUDÍTORSKÁ PROFESIA V ČR	14
1.2.1 KOMORA AUDÍTOROV ČESKEJ REPUBLIKY	14
1.2.2 POVINNOSŤ OVERENIA ÚČTOVEJ ZÁVIERKY PODĽA ČESKEJ LEGISLATÍVY	15
1.3 VEĽKÁ ŠTVORKA	16
2 FÁZE AUDITU	18
2.1 ČINNOSTI PRED UZAVRETÍM ZÁKAZKY	18
2.1.1 POSÚDENIE RIZIKA	18
2.1.2 STANOVENIE PODMIENOK ZÁKAZKY.....	19
2.2 ČINNOSTI SÚVISIACE S POZNANÍM KLIENTA	20
2.2.1 POROZUMENIE ČINNOSTI A OBLASTI PODNIKANIA KLIENTA	20
2.2.2 POROZUMENIE KONTROLNÉHO PROSTREDIA	21
2.2.3 POROZUMENIE ÚČTOVNÉHO SYSTÉMU	21
2.2.4 PREDBEŽNÉ ANALYTICKÉ POSTUPY	22
2.3 ČINNOSTI SÚVISIACE SO ZOSTAVENÍM PLÁNU AUDITU	23
2.3.1 POSÚDENIE RIZIKA NA ÚROVNI ÚČTOVÝCH ZOSTATKOV A POTENCIÁLNYCH NESPRÁVNOSTÍ.....	23
2.3.2 PLÁNOVANIE AUDÍTORSKÉHO PRÍSTUPU	24
2.3.3 PLÁN TESTOV VNÚTORNÝCH KONTROL.....	24
2.3.4 PLÁN TESTOV VECNEJ SPRÁVNOSTI	25
2.3.5 ZHRNUTIE A PREDISKUTOVANIE PLÁNU AUDITU	26
2.4 ČINNOSTI SÚVISIACE S AUDITOM	26
2.4.1 TESTY SPOEHLIVOSTI	27
2.4.2 ANALYTICKÉ TESTY A DETAILNÉ TESTY VECNEJ SPRÁVNOSTI	27
2.4.3 VYHODNOTENIE VÝSLEDKOV TESTOV VECNEJ SPRÁVNOSTI.....	28
2.4.4 POSÚDENIE ÚČTOVEJ ZÁVIERKY	28
2.4.5 POSÚDENIE VÝROČNEJ SPRÁVY	29
2.5 ČINNOSTI SÚVISIACE S UKONČENÍM AUDITU A VYDANÍM SPRÁVY	29
2.5.1 POSÚDENIE NÁSLEDNÝCH UDALOSTÍ	30
2.5.2 ZÍSKANIE PREHLÁSENIE VEDENIA SPOLOČNOSTI	30
2.5.3 PRÍPRAVA ZHRNUTIA ZÁVEROV AUDITU	31
2.5.4 SPRÁVA AUDÍTORA.....	31
PRAKTICKÁ ČÁST	33
3 PREDSTAVENIE SPOLOČNOSTI XY	34

3.1	PREDMET PODNIKANIA	34
3.1.1	PORTFÓLIO PRODUKTOV	34
3.2	ODBERATELIA A DODÁVATELIA.....	35
3.3	SPRIAZNENÉ A DCÉRSKE SPOLOČNOSTI.....	35
3.4	FINANČNÉ VÝSLEDKY SPOLOČNOSTI	36
3.5	CIEĽ DIPLOMOVEJ PRÁCE.....	37
4	AUDIT SPOLOČNOSTI XY	39
4.1	ČINNOSTI PRED UZAVRETÍM ZÁKAZKY	39
4.1.1	IDENTIFIKÁCIA RIZIKOVÝCH OBLASTÍ U SPOLOČNOSTI XY	39
4.2	ZOSTAVENIE PLÁNU AUDITU	42
4.3	POROZUMENIE ČINNOSTI A OBLASTI PODNIKANIA KLIENTA.....	42
4.3.1	POROZUMENIE PODNIKATEĽSKEJ ČINNOSTI KLIENTA.....	42
4.3.2	ANALYTICKÉ TESTY	43
4.3.3	VÝPOČET HLADINY VÝZNAMNOSTI (MATERIALITY)	49
4.4	AUDIT RIZIKOVÝCH OBLASTÍ.....	52
4.4.1	TESTY SPOĽAHLIVOSTI ÚČTOVNÉHO SYSTÉMU.....	52
4.4.2	TESTY SPOĽAHLIVOSTI KONTROLNÉHO SYSTÉMU.....	54
4.4.3	DETAILNÉ TESTY VECNEJ SPRÁVNOSTI U ZÁSOB.....	55
4.4.4	DETAILNÉ TESTY VECNEJ SPRÁVNOSTI U BANKOVÝCH ÚVEROV A VÝPOMOCÍ	62
4.4.5	DETAILNÉ TESTY VECNEJ SPRÁVNOSTI U TRŽIEB	66
4.4.6	DETAILNÉ TESTY VECNEJ SPRÁVNOSTI U ČASOVÉHO ROZLIŠENIA	70
4.4.7	DETAILNÉ TESTY VECNEJ SPRÁVNOSTI U POHĽADÁVOK	72
4.4.8	DETAILNÉ TESTY VECNEJ SPRÁVNOSTI U HNOTNÉHO A NEHNOTNÉHO MAJETKU.....	73
4.5	POSÚDENIE AUDITU RIZIKOVÝCH OBLASTÍ A VYDANIE DOPORUČENÍ.	75
4.6	TESTY VNÚTORNÉHO KONTROLNÉHO SYSTÉMU.....	75
4.7	INVENTÚRA	75
4.8	TESTOVANIE BANKOVÝCH KOVENANTOV	76
4.9	PREVENTÍVNA KONTROLA NAD MANUÁLNYMI ÚČTOVNÝMI ZÁPISMI	77
4.10	KOMPONENTNÉ ODPISOVANIE MAJETKU	77
4.11	DEFINÍCIA NÁKLADOV NA MARKETING VS. PREDAJNÉ ZĽAVY	78
4.12	VYKAZOVANIE V EUR A ZMENA FUNKČNEJ MENY	78
4.13	DOBA ŽIVOTNOSTI	79
	ZÁVĚR	80
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	81
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	83
	SEZNAM OBRÁZKŮ	84
	SEZNAM TABULEK.....	85

ÚVOD

V diplomovej práci sa venujem auditu rizikových oblastí účtovnej závierky spoločnosti, ktorá pôsobí v stavebnom priemysle.

Povolanie audítora je v transformačných ekonomikách ako je Česká republika alebo Slovensko spojená s transformáciou koncom osemdesiatych, deväťdesiatych rokov našich ekonomík na tržné. Táto transformácia prilákala na naše rozvíjajúce sa trhy veľké medzinárodné spoločnosti a investorov, tí ale potrebovali určitú formu istôt a garancií čo viedlo k vymedzeniu auditu legislatívne. S týmto zákonným vymedzením je spojený aj vznik „materskej“ organizácie „Komory audítora ČR“, ako samosprávneho združenia, ktorá zastrešuje záujmy auditu a audítora v ČR.

Tejto organizácii zastrešujúcej všetkých nezávislých audítora sa podarilo vybudovať silné piliere pre fungovanie audítorskej praxe v Českej republike, presadiť ich odbornosť, nezávislosť, profesionalitu a ich uznanie v zahraničí.

Audit je neodmysliteľnou súčasťou tržného hospodárstva a jeho úloha a dôležitosť v dobe rúvania bariér v obchodnom styku a zahraničných investícií stále rastie, jeho dôležitosť je v dnešnej dobe ešte umocnená finančnou krízou kedy sa investori musia viac ako kedykoľvek predtým spoliehať na nezávislé overenie informácií obsiahnutých vo finančných výkazoch audítormi.

Hlavným cieľom mojej práce je aplikovanie audítorských metód používaných v audítorskej praxi vyplývajúcich z Medzinárodných audítorských štandardov (ISA) na dopredu definované rizikové oblasti u spoločnosti.

Celá práca je rozdelená na dve základné časti. V prvej, teoretickej časti priblížim čitateľom tejto práce vznik auditnej vedy z historického hľadiska, jednotlivé fázy auditu s celkovou metodikou a so všetkými potrebnými metódami.

V druhej, praktickej časti budem aplikovať princípy a metódy auditu na konkrétne oblasti v spoločnosti. Praktická časť sa skladá z niekoľko menších častí. V prvej časti na základe svojej analýzy a rozhovoru s pánom audítora Ing. Miroslavom Halaškom so spoločnosti ZlínAudit s.r.o., identifikujem rizikové oblasti u spoločnosti, na základe ktorých nasledovne určím hladinu významnosti pre ďalší krok v mojej práci.

V druhej časti podrobím rizikové oblasti, identifikované v predchádzajúcom kroku, detailným testom vecnej správnosti, z ktorých v záverečnej časti diplomovej práce vyvodím závery a u problémových oblastí odporučím spoločnosti konkrétnu nápravu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTÓRIA AUDITU

Počiatky auditu sa datujú od čias vzniku účtovníctva. Tieto dve vedy sú už od začiatku civilizácií vzájomne prepojené. Vývoj auditu ako vednej disciplíny môžeme sledovať od Babylonských čias niekde okolo roku 3000 pred n. l. Môžeme nájsť informácie zo starovekého Grécka, Egypta, Ríma a Číny.

Slovo audit, audítor má základ v latinskom slove „počúvať“. Pravdepodobne z dôvodu, keď rímsky úradníci majúci na starosť audit vypočúvali platcov dane ohľadom finančných výsledkov ich činností.

V starovekom Egypte a Číne existovali prepracované štruktúry audítorov, ktoré mali na starosti účty a hospodárenie samotných vládcov krajín.

Napríklad v Egypte mal každý sklad patriaci faraónovi dvoch audítorov, kde jeden zaznamenával príjem a výdaj tovaru a druhý bol zodpovedný za skladovanie. Obaja za svoje záznamy ručili životom.

Napriek existencii pomerne zložitej kontrolnej štruktúry v staroveku nemôžeme hovoriť o existencii účtovníctva ako podpory mechanizmov pri rozhodnutí pre maximalizáciu profitu a efektivity. Auditing v tomto pojatí sa začal objavovať až okolo roku 1130 n. l. v anglicky hovoriacich krajinách.

Prvé zmienky o modernom poňatí auditu a účtovníctva môžeme nájsť v knihe z roku 1494 *Summa de Arithmetica* od Lucia Pacioliho, ktorý v nej ako prvý popísal podvojnú účtovníctvo a práva a povinnosti audítora.

Rozmach a zdokonaľovanie auditnej vedy sa datuje do počiatkov Priemyselnej Revolúcie. V roku 1853 bola v Edinburghu založená známa „Society of Accountants“ a v roku 1880 sa táto organizácia spolu s ďalšími podobnými spojili do „Institute of Chartered Accountants in England and Wales“. Tento inštitút bol predchodca ďalších národných inštitúcií zastrešujúci audítorov a účtovníkov v celom západnom svete, ktoré vznikli na konci 19. storočia, napríklad v USA (1886) a v Holandsku (1985).

Ďalšími reguláciami auditnej vedy boli Britské tzv. Companies Acts (1845- 62), ktoré taktiež stvorili základ pre vznik moderného auditu v USA. (Hayes, Rick a spol. 2005)

1.1 Definícia auditu

V minulosti, keď väčšina obchodných transakcií prebiehala v hotovosti, úloha audítora sa obmedzovala na kontrolu peňažných tokov. Avšak z vývojom obchodu sa vyvíjali aj činnosti, ktoré boli do auditu zahrnuté a tým sa menila aj samotná definícia auditu.

Rozliční experti definujú audit rozdielne. Nasledujúce definície uvádza vo svojej knihe Ashok Sharma (2012) a podľa jeho slov reprezentujú len malé množstvo z týchto definícií:

1. Podľa Montgomeryho je audit systematické skúmanie účtových dokladov a kníh organizácie za účelom presvedčenia alebo overenia zverejneného výsledku spoločnosťou.
2. Podľa Lawrence R. Dickeeho je audit skúmanie účtových záznamov za účelom overenia ich verného a poctivého obrazu.
3. Podľa Speicera and Peglera je audit takou kontrolou účtovníctva, aby bol audítor schopný povedať či jednotlivé položky súvahy a výsledovky verne zobrazujú skutočnosť v danej spoločnosti.
4. Z českých autorov zas napríklad Müllerová (2007) považuje audit za vedeckú disciplínu, ktorá pozoruje a poznáva určité skutočnosti, zhromažďuje relevantné údaje, ktoré následne vyhodnocuje a poskytuje zainteresovaným záujemcom.

Z vyššej uvedenej definície auditu sa dá teda odvodiť aj definícia audítora ako vysokokvalifikovaného pracovníka, ktorý overuje účtovné závierky, závažné hospodárske operácie a správnosť vedenia účtovníctva, kontroluje dodržiavanie všeobecne záväzných noriem, vnútorných predpisov a stanovených postupov.

Audítori poskytujú širokú škálu služieb, periodikum zaoberajúce sa auditom, Auditor (č.3, 2011) uvádza nasledovné oblasti ako tie najhlavnejšie:

1. Povinné a nepovinné overenie účtovej závierky
2. Overovanie konsolidačných balíčkov
3. Due diligence¹

¹ Pojem due diligence pochádza z amerického práva a ich praxe pri uzatváraní zmlúv. V preklade znamená obvyklú opatnosť a starostlivosť vynakladanú v obchodnom styku. V európskych krajinách sa pod termínom due diligence rozumie najmä hĺbková previerka podniku v súvislosti s potenciálnou obchodnou transakciou akou môže byť napríklad kúpa akcií podniku, kúpa a následný prevod obchodného podielu alebo poskytnutie úveru zo strany banky.

4. Preskúvanie hospodárenia územných samosprávnych celkov
5. Overovanie súladu výročnej správy s účtovými výkazmi
6. Forenzné šetrenie
7. Poradenstvo pri premenách spoločnosti
8. Overovanie funkčnosti vnútorného kontrolného systému.

1.1.1 Podstata a funkcie auditu účtovej závierky

Müllerová (2007, s.13) definuje audit účtovej závierky nasledovne: „skúmanie nezávislým odborníkom (audítorm). Výsledkom tohto skúmania je vyjadrenie názoru či skúmaná účtová závierka (výkazy, príloha) podáva verný a poctivý obraz majetkovej a finančnej situácie účtovej jednotky k dátumu, ku ktorému je účtová závierka zostavená.“

1.2 Audit a audítorská profesia v ČR

História auditu v ČR začala koncom osemdesiatych rokov , začiatkom deväťdesiatych rokov 20.storočia pri transformácii ekonomiky. V roku 1989 bola vydaná vyhláška FMF č. 63/89 Sb., ktorá upravovala práva a povinnosti audítora v Českej republike.

V roku 1992 bola ako nedostatočná, nahradená zákonom č. 524/92 Sb., o audítoroch a Komore audítorov Českej Republiky (KAČR).

Tento zákon vytvoril zrovnateľnú právnu základňu s modernými ekonomikami vo svete.

1.2.1 Komora audítorov Českej republiky

Komora audítorov Českej republiky je samosprávnou organizáciou so sídlom v Prahe, zriadenou zákonom č. 254/2000 Sb. za účelom správy audítorskej profesie na území Českej republiky. Komora prevzala práva a povinnosti komory ustanovenej podľa predchádzajúcej právnej úpravy z roku 1992. Od 14. 4. 2009 je pôsobenie Komory upravené zákonom č. 93/2009 Sb. Jej úlohou sú napríklad nasledujúce činnosti:

- vedie zoznam audítorov, asistentov audítora a audítorských spoločností
- organizuje audítorské skúšky
- vydáva uznesenie o vykonaní audítorskej skúšky
- vydáva audítorské oprávnenia
- kontroluje audítorskú činnosť
- vydáva národné audítorské smernice v súlade s obecnými záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými audítorskými štandardami

- vydáva vnútorné predpisy Komory, Etický kódex a smernicu pre odbornú prax asistentov
- zverejňuje zoznamy audítorov a audítorských spoločností
- rozhoduje o dočasnom alebo trvalom zákaze audítorskej činnosti
- zaisťuje ponuku vzdelávania pre audítorov, asistentov a pre odbornú verejnosť
- vydáva časopis Audítor a odborné príručky pre audítorov
- zaisťuje predaj odborných zahraničných publikácií
- je aktívnym členom medzinárodnej organizácie IFAC a FEE

Komora audítorov (KAČR) sa skladá z nasledujúcich orgánov:

- Snem je najvyšším orgánom Komory. Právo zúčastniť sa snemu majú všetci štatutárni audítori zapísaní v zozname Komory. Snem je zvolávaný najmenej raz za dva roky, volí členov Výkonného výboru, Dozornej komisie a Kárnej komisie.
- Výkonný výbor je výkonným orgánom Komory, rozhoduje o záležitostiach, o veciach, ktoré jej ukladá zákon, snem, štatút a ostatné vnútorné predpisy. Zo svojich členov volí prezidenta a viceprezidenta. Pomocnými orgánmi Výkonného výboru sú odborné výbory a pracovné skupiny.
- Dozorná komisia je kontrolným orgánom Komory, kontroluje plnenie uznesenia snemu a dodržiavanie zákona o audítoroch, vnútorných predpisov a audítorských smerníc, audítorskými spoločnosťami, audítormi a asistentmi audítorov.
- Karná komisia rozhoduje o porušení povinností stanovených zákonom, audítorskými smernicami a predpisy Komory. Je oprávnená ukladať kárne opatrenia.

1.2.2 Povinnosť overenia účtovej závierky podľa českej legislatívy

Povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom majú všetky ÚJ (§ 20 zákon o účetníctví), pokiaľ k poslednému dňu účtovného obdobia a účtovného obdobia bezprostredne predchádzajúceho, prekročili alebo už dosiahli aspoň 1, resp. 2 z 3 nasledujúcich kritérií:

- hodnota brutto aktív viac než 40 mil. Kč
- čistý obrat viac než 80 mil. Kč
- priemerný prepočítaný počet zamestnancov viac než 50 (Šteker, Struhařová, 2009)

1.3 Veľká štvorka

Toto označenie sa celosvetovo používa pre štyri najväčšie poradenské a audítorské firmy a to PricewaterhouseCoopers, KPMG, Deloitte a Ernst & Young.

Tieto firmy majú celosvetové dominantné postavenie na trhu s audítorskými a poradenskými službami a pôsobia vo väčšine zemí sveta.

Veľká štvorka vznikla zúžením z veľkej päťky v roku 2002, keď spoločnosť Arthur Andersen, zanikla v dôsledku podozrení z podielu na účtových podvodoch v americkej energetickej firme Enron².

Aj napriek faktu, že spoločnosť Arthur Andersen bola rozhodnutím Najvyššieho súdu Spojených štátov amerických dňa 31. 5. 2005 zbavená všetkých obvinení, spoločnosť sa už nedokázala z obvinení spamätať. (Wikipedia, 2012)

Z hľadiska veľkosti jednotlivých spoločností môžeme konštatovať, že najväčšou sieťou naďalej zostáva spoločnosť PwC nasledovaná spoločnosťou Deloitte, Ernst & Young a KPMG, vid' nasledujúcu tabuľku. (Damon Kitney, 2011)

Tab. 1. Tržby a údaje o zamestnancoch za fiškálny rok 2011 (Wikipedia, 2012)

Firma	Tržby	Počet zamestnancov	Centrála
PwC	\$29.2 mld.	169 000	Veľká Británia
Deloitte	\$28.8 mld.	182 000	USA
Ernst & Young	\$22.9 mld.	152 000	Veľká Británia
KPMG	\$22.7 mld.	140 000	Holandsko

V porovnaní s minulým rokom nastala veľká zmena u spoločnosti KPMG, ktorá sa veľmi významne priblížila ku konkurenčnej spoločnosti Ernst & Young vďaka výborným

²Energetická spoločnosť Enron bola siedmou najväčšou spoločnosťou v USA, zamestnávala 21 tisíc ľudí v 40 krajinách. Spoločnosť upravovala účtovníctvo kde falšovala údaje o zisku a svojich záväzkoch. Kolaps Enronu spôsobil škody za viac než 60 miliárd dolárov, u akcionárov a zamestnancov (tí mali dôchodok viazaný na podnikový fond vlastníaci akcie spoločnosti Enron.) (Aktuálne, 2007)

výsledkom v Indonézii (nárast o 75 %), v Južnej Kórei (40 %) a v Mexiku (40 %). (*Damon Kitney, 2011*)

Každá členská firma poskytuje služby v danej zemepisnej oblasti a riadi sa právom a predpismi príslušného štátu v ktorých sú dané služby poskytované.

2 FÁZE AUDITU

Celý audit účtovnej závierky môžeme rozdeliť do niekoľkých fáz. Najčastejšie sa stretávame s metodikou podľa Müllerovej (2007), ktorá audit rozdeľuje do 5 častí, a to nasledovne:

1. Činnosti pred uzavretím zákazky
2. Porozumenie činnosti a oblasti podnikania klienta
3. Zostavenie plánu auditu
4. Samotný audit
5. Záver a vydanie správy audítora.

V tejto kapitole teoreticky popíšem obsah a postupy jednotlivých fáz a vymedzím postupy, ktoré sú používané.

2.1 Činnosti pred uzavretím zákazky

Do činnosti pred uzavretím zákazky spadajú dve aktivity a to posúdenie rizika a stanovenie podmienok zákazky.

2.1.1 Posúdenie rizika

Každá zákazka predstavuje pre audítora určité riziko. Audítora sa vystavuje nebezpečenstvu, že ho investori alebo tretia strana obviní že audit, na ktorý spoliehali nebol riadne prevedený.

Riziko zákazky môžeme rozdeliť na tzv. klientské riziko a audítorské riziko. Klientské riziko súvisí s negatívnym dopadom vzťahu audítora s klientom dôsledkom súdneho sporu alebo publicity. Audítorské riziko je riziko, že účtová závierka môže obsahovať závažné nesprávnosti alebo môže byť užívateľmi nesprávne interpretovaná.

Celkové riziko zákazky je vlastne kombináciou vyššie uvedených rizík. (KAČR, Deloitte, 2006)

Podľa Müllerovej (2007) sú činnosti súvisiace s posúdením rizika predovšetkým spojené s identifikáciou rizikových faktorov, a to predovšetkým:

1. Podnikateľské prostredie (citlivosť na zmeny v odvetví, v ktorom klient pôsobí, zmeny v zákonoch, veľká závislosť na obchodných partneroch)
2. Povaha podnikateľskej činnosti (dlhý výrobný proces, rýchle zastarávajúce technológie, veľké konkurenčné prostredie, malá skúsenosť v obore)

3. Charakter obchodných transakcií a vzťahy medzi účtovou jednotkou a medzi inými spoločnosťami (prepojené osoby)
4. Organizačná štruktúra účtovej jednotky (zložitá organizačná štruktúra, nepriehľadný systém delegovania úloh, určenie právomocí a zodpovednosti za nižšie útvary)
5. Štruktúra vedenia a jeho dôveryhodnosť (organizácia a štruktúra vedenia by mala odpovedať podnikateľskej jednotke a jej činnosti, fluktuácia vedenia spoločnosti)
6. Úroveň kontrolného systému (existencia kontrolného systému alebo jeho nastavenie)
7. Finančné výsledky spoločnosti. (tlak vedenia na výsledky spoločnosti, od ktorých závisí ich odmeňovanie, vyhladky spoločnosti do budúcnosti)

Ak audítor na základe predchádzajúcich oblastí identifikuje všetky možné riziká a určí celkové riziko ako obvyklé, môže zákazku bez ďalších preťahovaní prijať, v druhom prípade teda ak audítor identifikoval riziko ako vyššie než obvyklé a aj napriek tomu sa rozhodol danú zákazku prijať, musí sa toto zistenie odzrkadliť aj v celkovom audite.

V oboch prípadoch je ale dôležité aby audítor prehodnocoval riziko zákazky na základe nových informácií ktoré nazbieral počas auditu. (Müllerová, 2007)

2.1.2 Stanovenie podmienok zákazky

Je v záujme klienta aj audítora, aby sa stanovili podmienky a uzavrela sa písomná dohoda o cieľoch a rozsahu auditorskej činnosti, o rozsahu zodpovednosti, ktoré musia byť v súlade so zákonnými požiadavkami.

1. Zmluva zvyčajne obsahuje nasledujúce informácie:
2. Cieľ auditu účtovej závierky
3. Zodpovednosť vedenia spoločnosti za účtovú závierku
4. Rozsah auditu
5. Forma správy alebo iná forma zdieľania výsledkov
6. Skutočnosť, že vďaka prirodzeným obmedzeniam auditu a vnútorných kontrolných systémov existuje nevyhnutné riziko, že i niektoré významné nedostatky by mohli zostať neodhalené.
7. Povinnosť vedenia spoločnosti zaistiť audítorovi neobmedzený prístup k akýmkoľvek záznamom a dokumentom
8. Schválený dátum ukončenia auditu a dátum vydania správy
9. Základ, z ktorého sa vypočíta cena zákazky a zjednania

Pokiaľ sa jedná o špecifického klienta, môžu byť nasledujúce body taktiež relevantné a pridané do zmluvy:

1. Zjednanie o spolupráci iných audítorov alebo expertov
2. Zjednanie o spolupráci klientových pracovníkov
3. Obmedzenie zodpovednosti audítora tam kde to je možné
4. Odkaz na ďalšie dohody medzi audítorom a klientom

Ak sú všetky body zákazky schválené, zmluva by mala byť podpísaná a jej kópia by mala byť uschovaná oboma stranami.

Počas auditu by už audítor nemal prísť na zmenu rozsahu zákazky, pokiaľ pre ňu neexistuje závažný dôvod. Dôvodom pre zmenu rozsahu zákazky môžu nastať zmeny štandardov, zmeny v štruktúre vedúcich pracovníkov, vlastníctva spoločnosti alebo faktory ovplyvňujúce činnosť podnikania klienta, alebo pokiaľ klient požaduje dodatočné služby. V prípade nesúhlasu so zmenami, alebo v prípade ak mu vedenie nedovolí pokračovať, mal by audítor odstúpiť, alebo by mal zvážiť, či nemá informovať management alebo akcionárov o okolnostiach, ktoré ho viedli k odchodu. (*KAČR, Deloitte, 2006*)

2.2 Činnosti súvisiace s poznaním klienta

Do tejto podkapitoly patrí porozumenie činnosti a oblasti podnikania klienta, porozumenie kontrolného prostredia, porozumenie účtového systému, predbežné analytické postupy, stanovenie plánovacej hladiny významnosti (viď samostatnú kapitolu Výpočet hladiny významnosti).

2.2.1 Porozumenie činnosti a oblasti podnikania klienta

Dôvodom prečo je porozumenie činnosti a oblasti podnikania klienta pre audítora dôležité je fakt, že dáva audítorovi možnosť k ohodnoteniu rizika a vyvinutí účinného plánu auditu.

Pre toto porozumenie je potrebné, aby audítor získal dostatočné informácie z externých a tak isto interných oblastí. Medzi externé faktory patria informácie týkajúce sa odvetvia, konkurencie, technologických postupov, výrobného postupu atď.

Medzi interné faktory zas patrí vlastníctvo, štruktúra účtovej jednotky, obchodné ciele personálnej politiky, účtovné metódy atď.

Množstvo a charakter informácií, ktoré audítor potrebuje nahromadiť závisí od rizika danej zákazky. Tieto informácie získava pomocou dotazovania, testovania a priameho pozorovania. (Müllerová, 2007)

2.2.2 Porozumenie kontrolného prostredia

Vnútorne kontrolné prostredie je definované Audítorskou smernicou číslo 7 – „Hodnocení rizika a vnitřní kontroly“, ktorú vydala KAČR a ktorá definuje kontrolné prostredie ako „celkový postoj, informovanosť a činnosť štatutárnych orgánov a vedenia ÚJ, pokiaľ ide o kontrolu a jej význam vo vnútri danej ÚJ“.

V audite sa používa pojem „vnútorný kontrolný systém“, ktorý je definovaný ako také činnosti klienta, ktoré zabraňujú vzniku alebo prípadne identifikujú významné nesprávnosti v účtovníctve. (Audítorská smernica č.7)

V rámci porozumenia kontrolného prostredia je audítor povinný porozumieť tým kontrolným oblastiam, ktoré sú relevantné pre audit v dostatočnom rozsahu. V rámci tejto činnosti je audítor povinný posúdiť štruktúru a dôslednosť daných kontrol.

Porozumenie vnútorného kontrolného systému je pre audítora „životne“ dôležité, pretože od neho závisí ako veľmi sa na kontrolný systém môže spoľahnúť. S tým súvisí hĺbka ním spravených testov, pokiaľ sa audítor rozhodol vychádzať z kontrolného systému, musí zistiť či tento systém efektívne funguje. Napr. ak je klient silne závislý na počítačových systémoch, audítor potrebuje overiť tieto počítačové systémy a to buď priamou kontrolou, alebo pozorovaním či dotazovaním. (KAČR, Deloitte, 2006, str.80 -84)

2.2.3 Porozumenie účtovného systému

„Pod účtovým systémom rozumieme všetky účtové záznamy a postupy, ktoré sú používané klientom k identifikácii, dokumentácii, spracovaniu, zhrnutiu a k vykazovaniu operácií a k zaisteniu zodpovednosti za aktíva, záväzky a vlastný kapitál.“ (KAČR, Deloitte, 2006)

Úlohou audítora je overiť účtovú závierku, ktorá je vlastne výstupom celoročného účtovania. Aby audítor získal dostatočný komfort, že údaje obsiahnuté vo finančných výkazoch sú správne, musí overiť účtový systém. Podľa Müllerovej (2007) sú to predovšetkým nasledujúce transakčné cykly:

1. Objednanie, príjem a spracovanie nákupov
2. Spracovanie záväzkov a platieb
3. Spracovanie objednávok, expedícia tovaru a jej fakturácia

4. Spracovanie pohľadávok a platieb
5. Účtovanie o nákladoch
6. Účtovanie o zásobách a ich ocenenie
7. Spracovanie miezd
8. Účtovanie dlhodobého majetku (Müllerová, 2007)

Jedným zo základných činností audítora pre porozumenie účtového systému je určenie miery závislosti klienta na výpočtovej technike.

Mieru závislosti audítor skúma z pohľadu troch kritérií a to:

1. Rozsah použitia výpočtovej techniky pre podnikateľskú činnosť
2. Zložitosť prostredia pre podnikateľskú činnosť
3. Dôležitosť počítačových systémov pre podnikateľskú činnosť

Výsledkom tohto testovania je klasifikácia do jednej z nasledujúcej kategórie:

1. Silná závislosť: počítače sú používané v kľúčových oblastiach podnikania, a celková činnosť klienta je závislá na ich fungovaní.
2. Stredná závislosť: klient používa jeden alebo dva komplexné systémy dôležité pre jeho činnosť.
3. Mierna závislosť: počítače sú používané obmedzene a to len na základné a jednoduché procedúry.

V prípade silnej a strednej závislosti by mal audítor zväžiť pomoc IT odborníkov.

Ak audítor porozumel účtovým systémom, mal by svoje zistenia zadokumentovať, mal by sa predovšetkým zamerať na obecný popis transakčných cyklov a účtového systému. (KAČR, Deloitte, 2006)

2.2.4 Predbežné analytické postupy

Predbežné analytické postupy sú realizované z dôvodu zoznámenia sa s obsahom účtovej závierky a dôležitými prevádzkovými a účtovými zmenami. Audítor hľadá neobvyklé zmeny alebo prítomnosť neočakávaných zmien za účelom identifikovania rizík a určenia hladiny významnosti. Medzi predbežné analytické postupy patrí:

1. Porovnanie zostatkov bežného obdobia s obdobím bezprostredne predchádzajúcim a analýza významných rozdielov
2. Sledovanie používania a dodržovania podnikových smerníc

3. Preverenie neobvyklých alebo podozrivých transakcií a transakcií s prepojenými osobami.
4. Sledovanie negatívnych náznakov, ktoré by mohli naznačovať neschopnosť ÚJ pokračovať vo svojej činnosti.
5. Zistenie závažných rozhodnutí prijatých valnou hromadou alebo predstavenstvom, atď.

Na základe výsledkov z predchádzajúcich oblastí, audítor vytvorí určitú správu, ktorú následne prediskutuje s vedením. Pokiaľ táto analýza odhalí určité neočakávané skutočnosti a vedenie spoločnosti ich nedokáže uspokojivo vysvetliť mal by ich audítor zohľadniť v riziku zákazky a v pláne auditu. (Müllerová, 2007)

2.3 Činnosti súvisiace so zostavením plánu auditu

Plán auditu pozostáva z posúdenia rizika na úrovni účtových zostatkov a potenciálnych nesprávností, plánovania audítorského prístupu, plánu testov vnútorných kontrol, plánu testov vecnej správnosti a zhrnutia a prediskutovania plánu auditu.

2.3.1 Posúdenie rizika na úrovni účtových zostatkov a potenciálnych nesprávností

Posúdenia rizika na úrovni účtových zostatkov súvisí s pravidlami, ktoré stanovil zákon o účtovníctve, jedná sa o princípy a zásady účtovníctva, predovšetkým ÚJ musí viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne, priehľadne a spôsobom, ktorý zaručuje trvanlivosť účtových záznamov. Každý audítor čelí riziku, že sa v účtovníctve klienta môže vyskytovať veľké množstvo nesprávností, ktoré sú najčastejším dôsledkom, že:

1. Účtovníctvo nie je správne, boli zaúčtované také operácie, ktoré sa nestali, boli zaúčtované zle, alebo sú neplatné
2. Účtovníctvo nie je úplné, neboli zaúčtované všetky operácie, alebo boli zaúčtované do zlého obdobia
3. Účtovníctvo nie je doložené, účtové zápisy nie sú podložené dokladmi, alebo sú tieto doklady nedostatočné.

Nesprávne účtovanie sa premietne do účtovej závierky, kde môžu byť niektoré položky nadhodnotené alebo naopak podhodnotené.

Najväčším rizikom pre audítora sú špecifické operácie, jedná sa o operácie, ktoré nie sú spracovávané systematicky, sú to operácie ktoré nevznikajú pri bežnej činnosti, operácie pri účtovaní opráv a operácie pri účtovaní účtovných odhadov a iných úprav na konci účtovného obdobia. (KAČR, Deloitte, 2006)

2.3.2 Plánovanie audítorského prístupu

Dobré plánovanie zaručuje, že na rizikové oblasti auditu bude mať audítor dostatočný čas a priestor na odhalenie nesprávností efektívnym spôsobom.

Efektívny spôsob znamená, že audítor rieši neustály rozpor medzi časom a nákladmi. Audítor sa totiž rozhoduje, či pokryje potenciálne nesprávnosti testovaním, alebo spoľahnutím sa na kontrolný systém klienta³. Takto sa rozhoduje ohľadom každého potenciálneho rizika zvlášť. (Müllerová, 2007)

Plán auditu pojednáva o celkovej stratégii, ktorú audítor zvolil, a väčšinou obsahuje:

1. Popis povahy činnosti ÚJ
2. Odhadnuté riziko zákazky a postupy, ktoré budú použité pre vyhodnotenie rizík
3. Plán testov vecnej správnosti
4. Pravdepodobné problémové oblasti
5. Zhodnotenie rizika ohľadom závislosti na výpočtovej technike
6. Časový priebeh auditu a termín vydania správy

Po vypracovaní plánu audítorom je potrebné, aby bol následne prediskutovaný a schválený oboma stranami.

2.3.3 Plán testov vnútorných kontrol

Pokiaľ sa audítor rozhodol spoliehať na vnútorný kontrolný systém klienta, musí získať určitý komfort z tejto oblasti a musí teda celý tento systém otestovať.

Testovanie začína získaním obecných informácií ako súlad systému so zákonom, či je úplný a dostatočne zrozumiteľný. Následne sa kontrola zameria na jednotlivé oblasti zvyčajne podliehajúce vnútornej kontrole, ako oblasť dlhodobého majetku, kde audítor kontroluje existenciu inventúr, schvaľovanie nákupov, predaja alebo vyradenie DHM na

³ Každá potenciálna nesprávnosť musí byť testovaná testami vecnej správnosti poskytujúce aspoň čiastočné audítorské uistenie.

základe schválenia zodpovedným pracovníkom a plnenie podnikových smerníc. U zásob sa audítor zameriava či sú všetky nákupy a predaje kontrolované zodpovednou osobou na základe objednávok, ktoré obsahujú všetky náležitosti, taktiež kontroluje či sú zásoby prijaté alebo vydané z/do skladu len na základe príjemky alebo výdajky a či existuje hmotná zodpovednosť pracovníkov .

U pohľadávok z obchodného styku a s tým súvisiaci cyklus tržieb kontroluje schvaľovací proces, časové rady, dodržiavanie dôb splatnosti, neplatičov, schvaľovanie a proces tvorby opravných položiek.

U peňažných prostriedkov sa audítor sústreďí na to, či sú všetky platby a zmeny v hlavnej knihe odsúhlasené, na výpisy z bankových účtov, alebo na platobné príkazy od zodpovedných osôb, či existuje hmotná zodpovednosť pracovníkov a či je používaný správny kurz pri devízových a valutových operáciách.

U záväzkov z obchodných stykov sa audítor zameriava na schvaľovací proces, kontrola dodacích termínov a ich plnenie, kontrola časových rad, párovanie faktúr s objednávkami a správnosť použitých kurzov.

U klientov, ktorí tvoria rezervy na očakávané riziká a straty sa audítor musí sústreďiť na ich opodstatnenie, súlad so zákonom o rezervách a či ich tvorenie a čerpanie je odsúhlasené zodpovedným pracovníkom.

Audítor taktiež kontroluje dodržiavanie podnikových smerníc v celom podniku a všetkých činností, ktoré upravuje.

Mnou uvedené príklady sú najbežnejšie kontroly, ktoré audítor musí spraviť. U špecifických firiem si audítor musí vypracovať kontroly aj v iných oblastiach. (Müllerová, 2007)

2.3.4 Plán testov vecnej správnosti

Pre každú potenciálnu chybu by mal audítor naplánovať testy vecnej správnosti na jednej z troch úrovní. Úroveň testovania závisí na riziku do akej miery sa audítor spoľahne na kontrolné systémy. Úroveň testov je klasifikovaná nasledovne:

1. Vysokú úroveň testov vecnej správnosti je nutné použiť za predpokladu, že audítor identifikoval konkrétne riziko a nespolieha sa na kontrolný systém.
2. Stredná úroveň testov vecnej správnosti je použiteľná za predpokladu, že audítor neidentifikoval konkrétne riziko a vybral si variantu nespoľahlivosti kontrolného systému.

3. Nízku úroveň testov vecnej správnosti audítora používa pokiaľ sa spolieha na vnútorný kontrolný systém.

Audítora robí tieto testy aby určil významné nesprávnosti, ktoré sa mohli vyskytnúť a kontrolný systém klienta ich nedokázal zachytiť.

Testy vecnej správnosti sa skladajú z analytických testov vecnej správnosti, detailných testov vecnej správnosti, alebo ich kombináciou. Rozdiel medzi týmito testami je, že analytický test je používaný pri testovaní potenciálnych chýb pri spoľahnutí na kontrolný systém, zatiaľ čo detailné testy sú používané pri špecifických rizikách a pri nespoľahnutí sa na kontrolný systém. Ďalším rozdielom je, že analytické testy vecnej správnosti audítora aplikuje v tých oblastiach auditu, kde existuje kumulácia opakujúcich sa operácií a sú založené na porovnávaní očakávania s výsledkom. U detailných testov je situácia opačná a tie overujú zostatky už konkrétnych účtov. (Müllerová, 2007)

2.3.5 Zhrnutie a prediskutovanie plánu auditu

Činnosť vytvorenia plánu auditu je zakončená zhrnutím a jeho prediskutovaním a schválením audítorským tímom a klientom. Zhrnutie auditného plánu je dokument pre interné použitie, ktorý sa zakladá do spisu audítora a zväčša sa klientovi neukazuje. Toto zhrnutie štandardne obsahuje nasledovné oblasti:

1. Popis činnosti klienta
2. Informácie a komentáre ku kontrolnému systému klienta
3. Stanovenie plánovacej hladiny významnosti
4. Popis a komentár k účtovnému systému
5. Miera závislosti klienta na výpočtovej technike, jej úroveň a riziká
6. Predpokladaná spolupráca s inými odborníkmi
7. Ostatné významné skutočnosti zistené pri plánovaní

Po vytvorení plánu nastáva jeho prediskutovanie s klientom z dôvodu, aby audítora oboznámil vedenie a všetky zainteresované strany o stratégii auditu, časovom harmonograme a požiadaviek na klienta. (KAČR, Deloitte, 2006)

2.4 Činnosti súvisiace s auditom

V rámci auditu, je audítora povinný realizovať testy spoľahlivosti, analytické testy vecnej správnosti, testy detailných údajov, vyhodnotenie výsledkov testov vecnej správnosti,

posúdenie účtovnej závierky, výročnej správy a prípadne správy o vzťahoch medzi prepojenými osobami.

2.4.1 Testy spoľahlivosti

Pred tým než sa audítor začne spoliehať na vnútorné kontroly, musí spraviť určité testy aby sa uistil či pracujú účinne, bez prerušenia a po celé obdobie.

Testy spoľahlivosti sa skladajú z viacerých metód a to: overovacie šetrenie, pozorovanie s opakovanými činnosťami.

Overovacie šetrenie zahŕňa dotazovanie a to priame aj nepriame. Priame šetrenie zahŕňa dialóg s pracovníkmi, ktorí sú zodpovední za kontrolný systém, u nepriameho šetrenia je to diskusia s užívateľmi týchto informácií, ktorí často vedia posúdiť či všetko funguje ako má. Pri diskusiách s pracovníkmi sa audítor sústreďuje na používané metodiky ku kontrolnej činnosti, na chybovosť a ako sú tieto chyby odstránené, či nastali zmeny v kontrolných postupoch v sledovanom roku atď. (viac informácií v kapitole „Plán testov vnútorných kontrol“)

Rozsah testov spoľahlivosti závisí od toho do akej miery sa audítor spolieha na tieto testy. (KAČR, Deloitte, 2006)

2.4.2 Analytické testy a detailné testy vecnej správnosti

Ďalším krokom po testoch spoľahlivosti vnútorných kontrol podniku sú testy vecnej správnosti (analytické testy vecnej správnosti a testy detailných údajov).

Každá položka finančných výkazov je najskôr otestovaná pomocou analytických testov vecnej správnosti v týchto oblastiach:

- relácie medzi jednotlivými položkami
- rozdiely medzi hodnotami sledovaného roku s rovnakým obdobím minulého roku
- rozdiely v hodnotách sledovaného roku medzi auditovanou spoločnosťou a so zrovnateľnými podnikmi

Ak audítor našiel materiálne nezrovnalosti, musí ich uspokojivo vysvetliť buď vlastnými analýzami alebo na základe konzultácií s klientom.

Pokiaľ sa ale audítorovi tieto nezrovnalosti nepodarí uspokojivo vysvetliť musí pristúpiť na druhú časť testov vecnej správnosti, teda na detailné testovanie problematických okruhov.

Rozsah týchto testov závisí od viacerých kritérií, ako napríklad doterajší priebeh auditu,

stanovené riziká, alebo úroveň získaného komfortu z podnikového kontrolného systému. Pri prípravách detailných testov musí audítor zdokumentovať dôvody prečo sa rozhodol dané oblasti podrobiť detailným testom, akým spôsobom vybral vzorky na toto testovanie a výsledky tohto testu.

Medzi typické testy detailných údajov patrí:

- odsúhlasenie zostatkov v hlavnej knihe na podnikovú dokumentáciu
- testovanie prírastkov a vyradenie dlhodobého majetku,
- testovanie metód používaných na oceňovania zásob,
- test na reálnu hodnotu
- test časových rozlíšení
- prepočet aktív a pasív držaných v cudzej mene , atď. (Šteker, Struhařová, 2009)

2.4.3 Vyhodnotenie výsledkov testov vecnej správnosti

Po testoch, ktoré audítor vykonal v predchádzajúcich častiach získal dostatok informácií na identifikáciu známych a pravdepodobných nesprávností. Na základe týchto nesprávností potom audítor rozhodne či bol daný rozsah auditu:

- dostatočný pre vydanie výroku ohľadom nesprávneho zobrazenia skutočnosti
- nebol dostatočný pre vydanie výroku, alebo sformulovania uceleného názoru na účtovú závierku (v tomto prípade by mal audítor rozšíriť použité postupy)
- dostatočný, aby audítor mohol urobiť záver, že daná závierka je významným spôsobom skreslená.

Vysoký počet známych a pravdepodobných nesprávností naznačuje, že existuje vysoká možnosť existencie neznámych nesprávností, v tomto prípade by si audítor mal zvážiť či zvolil správnu hladinu významnosti a plán auditu.

O svojich zisteniach by mal neodkladne informovať vedenie spoločnosti a požadovať nápravu. (Müllerová, 2007)

2.4.4 Posúdenie účtovej závierky

V predchádzajúcich častiach auditu v detailných a analytických testoch audítor riešil jednotlivé časti závierky, na konci týchto testov sa ale musí pozrieť na závierku ako celok.

Audítor zrovnáva konečné stavy položiek bežného obdobia s hodnotami predchádzajúceho roku, pri významných rozdieloch sa snaží nájsť dôvody, ako napríklad zmeny účtových

metód⁴ v porovnaní s minulým rokem, výrazné zmeny v zložení nákladov, výnosov, alebo zmeny v nákupnom chovaní odberateľov.

Ďalej posudzuje účtovú závierku ako komplex z pohľadu jednoduchej finančnej analýzy pomocou základných pomerových a rozdielových ukazovateľov⁵.

Na základe záverov z týchto častí audítora posúdi či má dostatok informácií na vydanie výroku. (Müllerová, 2007)

2.4.5 Posúdenie výročnej správy

Výročná správa⁶ má za úlohu informovať o výkonnosti ÚJ, jej činnosti a jej postavení na trhu.

Úlohou audítora je overiť či výročná správa obsahuje úplnú účtovú závierku v podobe v akej ním bola overená.

V prípade ak audítora nájde nezrovnalosti medzi ním a auditovanými informáciami a informáciami obsiahnutými vo výročnej správe, upozorní klienta aby údaje opravil, pokiaľ klient odmietne, alebo danú správu bez vedomia audítora zverejní, audítora by mal prediskutovať celú vec s právnikom. (KAČR, Deloitte, 2006)

2.5 Činnosti súvisiace s ukončením auditu a vydaním správy

Keď audítora dokončí všetky plánované testy, musí realizovať doplnkové činnosti súvisiace s ukončením auditu a vydaním správy, ktorá ešte môže ovplyvniť závery ku ktorým dospel.

Medzi tieto činnosti patrí:

1. Posúdenie následných udalostí
2. Získanie prehlásenia vedenia spoločnosti
3. Príprava zhrnutia záverov auditu
4. Správa audítora (Ricchiute, 1994)

⁴ Pri existencii tejto situácie, je potrebné upraviť minuloročné údaje podľa nových metód, aby bola zaistená zrovnateľnosť.

⁵ Jedná sa o základné ukazovatele likvidity, rentability aktivity a zadlženosti.

⁶ Výročná správa obsahuje účtovú závierku, správu audítora, správu o vzťahoch medzi prepojenými osobami.

2.5.1 Posúdenie následných udalostí

Úlohou audítora je predovšetkým posúdiť účtovú závierku do 31.12.X daného roka, teda všetky udalosti ktoré sa stali v roku X. Niektoré udalosti sú známe až po dni uzavretí súvahy a pred vydaním audítorskej správy, jedná sa o tzv. následné obdobie⁷, ktoré má ale vplyv na účtovú závierku roku X. Následné udalosti delíme na dva typy:

Udalosti typu I: Následné udalosti, ktoré existovali pred uzavretím finančných výkazov a vyžadujú ich úpravu. Jedná sa napríklad o inkaso pohľadávok alebo úhradu záväzkov, ktoré sa podstatne líšia od evidovanej hodnoty v účtovej závierke.

Udalosti typu II: Následné udalosti, ktoré vznikli po uzavretí finančných výkazov, vyžadujú zverejnenie ale nie úpravu finančných výkazov. Jedná sa napríklad o zlučovanie podnikov, straty spôsobené živelnými pohromami, vydávanie zmienek alebo iných typov dlhov.

Udalosti typu I nemusia byť zverejňované vo finančných výkazoch, stačí len úprava ich hodnôt, zatiaľ čo u udalostí typu II je potrebné, aby boli plne zverejnené a to buď s vysvetľujúcou poznámkou, odkazom vo finančných výkazoch tzv. „pro forma“. (Ricchiute, 1994)

2.5.2 Získanie prehlásenie vedenia spoločnosti

Audítor by mal od štatutárneho orgánu spoločnosti získať písomné prehlásenie, že ako ÚJ sú zodpovední za účtovú závierku.

Podľa konkrétnych skutočností, ktoré sa líšia od zákazky ku zákazke si audítor zväži čo všetko potrebuje od vedenia spoločnosti potvrdiť, obvykle to bývajú nasledovné body, kde vedenie spoločnosti potvrdzuje:

- že nesie zodpovednosti za účtovú závierku
- že sú v účtovej závierke zahrnuté všetky transakcie za sledovaný rok
- že neexistujú žiadne záväzky mimo tých, ktoré sú uvedené v súvahe
- že poskytlo všetky informácie potrebné pre výkon činnosti a nič vedome nezatajilo
- že umožnilo audátorovi nahliadnuť do všetkých dokumentov

⁷ Zodpovednosť nezávislého audítora na následné udalosti a s nimi spojené audítorské postupy sa zaoberá Sekcia AU 560 a 561 Kodifikácie vyhlášok o audítorských štandardoch.

- že poskytlo zápisy z jednání riadiacich orgánov spoločnosti so všetkými rozhodnutiami
- že si nie je vedomé žiadnych materiálnych chýb, nesprávností alebo podvodov zo strany zamestnancov
- správnosť a úplnosť správy o vzťahoch s prepojenými osobami
- a ďalšie skutočnosti

V prípade, že vedenie odmietne dané prehlásenie podpísať alebo má prípadne určité námietky, mal by audítor zvážiť formu vydaného výroku (s najväčšou pravdepodobnosťou odmietnutia výroku, alebo výrok s výhradou). (Müllerová, 2007)

2.5.3 Príprava zhrnutia záverov auditu

Dôvodom prípravy zhrnutia záverov auditu je zdokumentovať úvahy audítora o primeranosti audítorskej práce a správnosti jeho záverov a minimalizovať riziko opomenutia oblastí potrebujeúcich jeho komentár.

Zhrnutie by malo obsahovať minimálne nasledujúce skutočnosti:

- závery týkajúce sa identifikovaných špecifických rizík
- závery týkajúce sa rizika výskytu podvodu spolu s dokumentáciou o komunikácii tohto zistenia s vedením
- zmeny v podnikateľskej činnosti klienta a príslušnom obore podnikania, ktoré sa objavili po príprave zhrnutia plánovania auditu a spôsobili zmeny v pláne auditu
- celkový záver audítora k vyhodnoteniu nesprávnosti
- audítora názor, či vykonané práce a získané informácie boli dostatočné, aby podporili výrok audítora
- dôležité informácie plynúce z kontroly účtovej závierky
- posúdenie rizika zákazky spolu s rozhodnutím pokračovania auditu v nasledujúcom období

Tento dokument sa klientovi neposkytuje a je určený len pre audítora, prípadne pre výbor pre audit. (KAČR, Deloitte, 2006)

2.5.4 Správa audítora

Správa audítora je akési zakončenie celého procesu auditu v ktorom audítor vyjadruje svoj názor na účtovnú závierku, výročnú správu a správu o vzťahoch medzi prepojenými

osobami. Primárne je táto správa určená vlastníkom spoločnosti, ale často ju využívajú aj finančné inštitúcie. Všetkým stranám dáva táto správa vyjadrenie ohľadom spoľahlivosti údajov obsiahnutých v účtovej závierke.

Audítorská správa má predpísanú štruktúru, ktorá obyčajne obsahuje uistenie, že sa jedná o audit overený nezávislým audítorom, vymedzenie príjemcov správy, prehlásenie o zodpovednosti vedenia za účtovú závierku, odstavec o rozsahu auditu, výrok audítora, dátum meno a podpis.

Najdôležitejšou časťou celej správy je ale výrok audítora, ktorý obsahuje jeho názor do akej miery účtová závierka odzrkadľuje realitu.

Existujú dva základné druhy výroku (Müllerová, 2007):

1. Výrok bez modifikácie:
 - a) Výrok bez výhrad, vykazované údaje sú v súlade so skutočnosťou.
2. Výrok s modifikáciou:
 - a) Výrok bez výhrad so zdôraznením skutočnosti, vykazované údaje zobrazujú realitu s upozornením na skutočnosť, ktorá pre „neodborníkov“ nemusí byť zrejmá.
 - b) Výrok s výhradou, účtová závierka obsahuje nesprávnosti, tie ale nie sú v rozsahu aby vydal záporný alebo odmietavý výrok.
 - c) Záporný výrok, účtová závierka obsahuje významné nedostatky.
 - d) Odmietnutie výroku, audítor mal v priebehu auditu obmedzenú činnosť a nie je schopný vyjadriť svoj názor.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 PREDSTAVENIE SPOLOČNOSTI XY

Spoločnosť XY s.r.o. je spoločnosťou zaoberajúcou sa predajom stavebného materiálu, stavebných strojov a výstavbou menších projektov. Spoločnosť pôsobí na trhu od roku 1999. Vďaka svojej filozofii, založenej na vzťahu k zákazníkovi, k pozitívnemu prístupu k zamestnancom a neustálej snahe v zlepšovaní kvality a profesionality, má medzi svojimi obchodnými partnermi a na trhu, vybudované dobré meno.

Spoločnosť má momentálne 10 kmeňových zamestnancov a približne 40 zamestnancov pracujúcich ako OSVČ, ktorých si spoločnosť najíma v oblastiach transportu a stavebných prác.

Od roku 2000 je firma držiteľom certifikátu kvality podľa systému riadenia kvality ISO 9002 : 1995. Tento systém bol v roku 2003 prepracovaný a je udržiavaný podľa aktuálnej normy ČSN EN ISO 9001 : 2001.

Spoločnosť taktiež dodržiava povinnosti stanovené platnými právnymi predpismi v oblasti ochrany životného prostredia, súvisiace s jej činnosťou. V praxi aplikuje aktualizovaný program EMAS, ktorý je riadený podľa noriem ISO 14 000 a nariadení č. 761/2001.

3.1 Predmet podnikania

Hlavným predmetom podnikania spoločnosti XY patrí predaj stavebného materiálu, stavebných strojov a malé stavebné projekty.

3.1.1 Portfólio produktov

- Stavebné stroje (Rýpadlá, nakladače, grejdry, buldozéry, autožeriavy...)
- Betónové výrobky (dlažba, tvárnice, preklady, obrubníky,...)
- Sypké materiály (piesok, kamenivo, drvené kamenivo,...)
- Hutný materiál
- Stavebné rezivo
- Sadrokartón
- PVC kanalizácie
- Komínové systémy
- Omietky, lepiace tmely
- Tepelné izolácie (polystyrén, minerálne a sklenené vlny,...)
- Hydroizolácie (asfaltové pásy, tekuté izolácie,...)

- Zárubne
- Stavebná chémia

3.2 Odberatelia a dodávatelia

Spoločnosť má veľmi široké portfólio odberateľov a dodávateľov vo svete. Obchoduje v 6 menách a to CZK, EUR, USD, NOK, CHF a GBP. Medzi jej hlavných odberateľov patria dve spriaznené spoločnosti zaoberajúce sa stavebnými prácami, z ktorej jedna patrí do prvej desiatky najväčších stavebných podnikov pôsobiacich na domácom trhu a jedna nemenovaná rakúska spoločnosť.

Medzi dodávateľmi sú to predovšetkým producenti stavebnej chémie a technológií z Nórska, Veľkej Británie, Švajčiarska a Indie.

Dodávky z Indie v posledných rokoch výrazne strácajú na objeme a to hlavne z dôvodu colných poplatkov a iných reštrikcií zo strany EU. Spoločnosť predpokladá, že import od indického dodávateľa v roku 2012 skončí a bude nahradený importom z jedného členských štátov EU.

3.3 Spriaznené a dcérske spoločnosti

Spoločnosť otvorila v roku 2003 jednu dcérsku spoločnosť na Slovensku.

Spriaznené spoločnosti sú spoločnosti ovládané spriaznenými osobami, ktoré v našom prípade vystupujú ako členovia predstavenstva v dvoch stavebných spoločnostiach (spriaznených) a zároveň sú majitelia spoločnosti XY.

Za spriaznené osoby sú podľa definície §196a obchodného zákonníka považovaní jednatelia, členovia predstavenstva, členovia dozornej rady, prokuristi, alebo iné osoby oprávnené uzavierať zmluvy menom spoločnosti, alebo osoby im blízke, ďalej zakladatelia spoločnosti, spoločníci a akcionári spoločnosti, osoby ovládané spoločnosťou a osoby tvoriace so spoločnosťou koncern.

§196a ods. 3 Obchodného zákonníka výslovne uvádza, že pokiaľ spoločnosť alebo ňou ovládaná osoba nadobúda majetok od spriaznených osôb za protihodnotu vo výške aspoň jednej desatiny upísaného základného kapitálu ku dňu nabitia, alebo na nich úplatne prevádza majetok tejto hodnoty, je vyžadované ocenenie takéhoto majetku znaleckým posudkom znalca, ktorý je menovaný súdom. (Obchodní zákoník, Zákon č. 513/1991 Sb.)

3.4 Finančné výsledky spoločnosti

Spoločnosť dosahovala od svojho vzniku približne vyrovnané výsledky z hľadiska tržieb, zvýšenie nastalo v roku 2003, keď spoločnosť otvorila svoju pobočku na Slovensku.

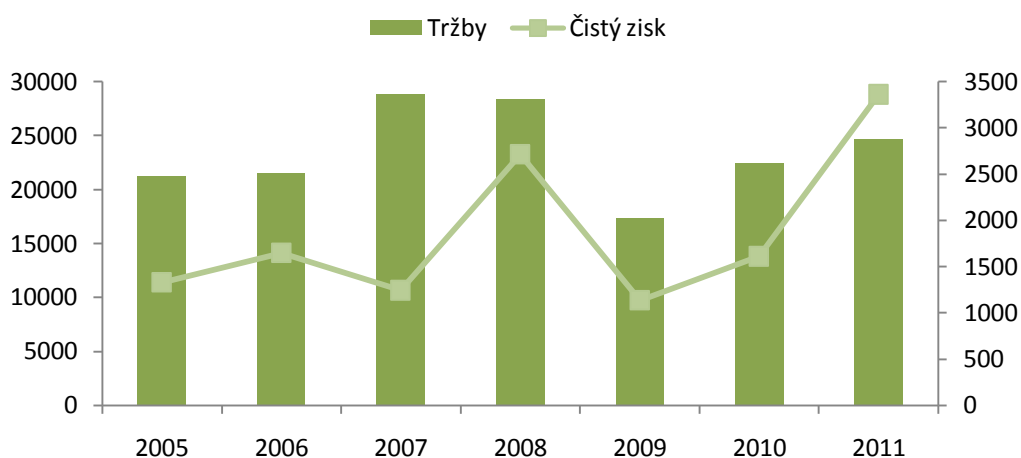
Až do roku 2006 tržby z predaja tovaru mierne rástli. Zlom nastal v roku 2007 a to z dôvodu, že sa spoločnosť rozhodla poskytovať stavebné služby na menších projektoch.

Rok 2008 bol rokom finančnej krízy, ktorá značne ovplyvnila výnosy spoločnosti XY v nasledujúcom roku 2009 (v roku 2008 mala spoločnosť ešte podpísané zmluvy na projekty a odbery tovaru).

Rok 2010 a 2011 bol aj napriek pretrvávajúcej finančnej kríze, ktorá silno postihla stavebnícky priemysel, v znamení rastu a zvyšovania efektivity v rámci zmeny podnikovej stratégie, ktorá bola prediskutovaná na konci roku 2009 po zmene vedenia v spoločnosti.

Spoločnosť sa v rámci novej podnikovej stratégie rozhodla zmenšiť podiel zásob na celkových aktívach. Objednávky od odberateľov dováža priamo od dodávateľa k odberateľom, tým ušetrí náklady na skladovanie. Spoločnosť taktiež obmenila štruktúru predávaného tovaru. Od roku 2010 spoločnosť XY pridala do svojho portfólia aj použité stavebné stroje, ktoré nakupuje a s menšími alebo žiadnymi úpravami predáva ďalej.

Spoločnosť sa snaží držať čo najmenší podiel zásob pri udržaní dostatočnej efektivity. Koncom roku 2011 bola hodnota zásob značne navýšená oproti roku 2010 z dôvodu nákupu stavebných strojov za veľmi výhodných podmienok (konkurz stavebnej spoločnosti).

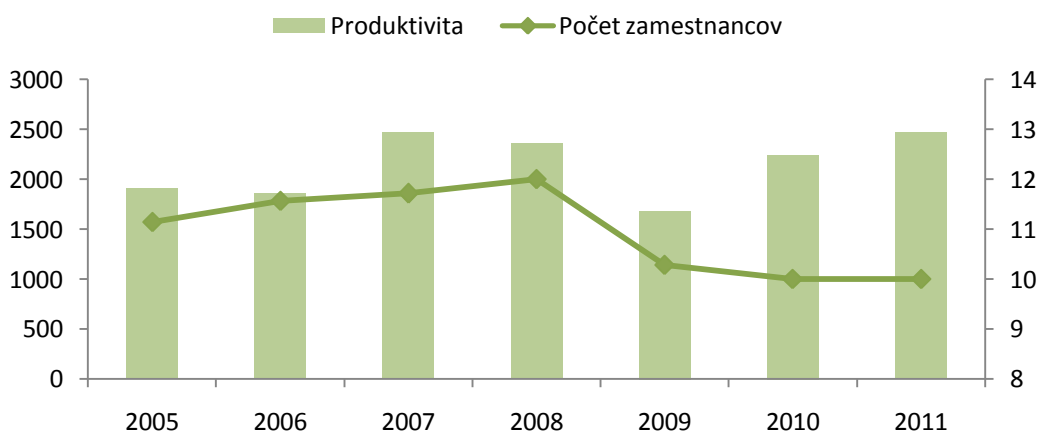

Obr. 1. Tržby a čistý zisk spoločnosti XY od roku 2005 po súčasnosť v tis. CZK

Druhý obrázok nám znázorňuje produktivitu spoločnosti spolu s vývojom počtu zamestnancov v podniku.

Spoločnosť v roku vzniku mala 9 zamestnancov a nasledujúce 3 roky tento počet postupne zvyšovala do počtu 12 zamestnancov do roku 2001. Od 2002 do 2005 si spoločnosť držala úroveň zamestnanosti na počte 11 zamestnancov a od roku 2006 do 2008 na úrovni 12. Vplyvom finančnej krízy bola spoločnosť nútená zredukovať počet zamestnancov na 10, a tento počet si drží dodnes.

Spoločnosť okrem kmeňových zamestnancov využíva služby OSVČ hlavne u transportu tovaru k zákazníkom a brigádnikov ako telefónnych operátorov. Spoločnosť taktiež veľa činností „outsourcuje“.

Obr. 2. : Vývoj produktivity a priemerného počtu zamestnancov⁸ od roku 2005
(primárna osa v tis. CZK)

3.5 Cieľ diplomovej práce

Spoločnosť XY ma požiadala, aby som diplomovú prácu zamerlal na prevedenie auditných činností u rizikových oblastí firmy.

Jedná sa o malú spoločnosť, ktorá v sledovanom roku 2011 nespĺňala požiadavky auditu účtovej závierky (viď kapitolu 1.2.2. Povinnosť overenia účtovej závierky podľa českej

⁸ Produktivita bola počítaná ako pomer medzi tržbami a priemerným ročným počtom kmeňových zamestnancov.

legislatívy), ale s veľkou pravdepodobnosťou bude spoločnosť od roku 2012 audit potrebovať pre potreby zaistenia plnenia podmienok ohľadom bankového úveru (viď. kapitolu: 4.4.4: „Testovanie bankových kovenantov“).

Keďže sa nejedná o skutočný audit účtovej závierky, ale len o prevedenie audítorských činností v dopredu vymedzených oblastiach, budem vychádzať z určitých predpokladov bez toho, aby som ich podrobne (tak ako by som pri skutočnom audite musel) skúmal, z dôvodu, že nemám dostatočné praktické vedomosti a ani potrebnú pomoc. Jedná sa o tieto predpoklady:

1. Riziko zákazky je rizikom obvyklým
2. Spoločnosť má dostatočne silný vnútorný kontrolný systém na ktorý sa môžem spoľahnúť

Výsledkom diplomovej práce, bude zhrnutie doporučení ohľadom rizikových oblastí pre spoločnosť z pohľadu auditu účtovej závierky. Tieto odporúčenia budú spoločnosti slúžiť ako východiskový bod pre prípravu na skutočný audit, ktorý sa pravdepodobne bude vykonávať v roku 2013 (sledovaným rokom bude 2012). Vedenie spoločnosti by sa malo na nedostatky, na ktoré som upozornil viac zamerať, aby skutočný audit prebehol bez zbytočných komplikácií a prieťahov.

4 AUDIT SPOLOČNOSTI XY

Osnova mojej práce ohľadom auditu rizikových oblastí spoločnosti XY bude vychádzať z piatich fáz podľa Müllerovej (2007), ktoré modifikujem pre moje použitie. Sú to:

1. Činnosti pred uzavretím zákazky
2. Zostavenie plánu auditu
3. Porozumenie činnosti a oblasti podnikania klienta
4. Samotný audit rizikových oblastí
5. Záver a vydanie správy audítora.

4.1 Činnosti pred uzavretím zákazky

Do činnosti pred uzavretím zákazky spadajú dve aktivity a to posúdenie rizika a stanovenie podmienok zákazky. V nasledujúcej časti sa budem venovať identifikácii potenciálnych rizík, stanovenie podmienok zákazky nebude pre túto prácu nutné.

4.1.1 Identifikácia rizikových oblastí u spoločnosti XY

Nasledujúcej časti identifikujem riziká z pohľadu auditu účtovej závierky.

Ako som spomenul už v teoretickej časti svojej diplomovej práce, proces posúdenia rizika, ktoré na audítora u daného klienta čaká, spočíva v identifikácii rizikových faktorov (informácie sú bližšie uvedené v kapitole: „Posúdenie rizika“) v nasledujúcich oblastiach:

1. Podnikateľské prostredie a povaha podnikateľskej činnosti. Táto oblasť je hlavne zameraná na posúdenie, či je spoločnosť schopná kontinuálneho fungovania aj v budúcnosti.

Spoločnosť XY pôsobí na trhu už od roku 1999 a od jej založenia dosahuje kontinuálny rast, až na dva poklesy roku 2002 a 2009, v spoločnosti nedochádza ani ku fluktuácii vedúcich pracovníkov.

Oblasť podnikania spoločnosti XY je priamo závislá na vývoji v stavebníctve. Za rok 2011 stavebníctvo pokleslo o 3,1% a podľa Pavla Dufka, analytika ČSOB čaká stavebný priemysel v Českej republike pokles aj v roku 2012 (Ihned, 2012).

Ukazovatele finančných výsledkov spoločnosti ale ukazujú, že aj napriek poklesu celého stavebného priemyslu bola spoločnosť schopná zvýšiť svoje tržby. Na základe týchto skutočností nemám pochybnosti o kontinuite spoločnosti XY.

Ďalšou rizikovou oblasťou ohrozujúcou činnosť spoločnosti sú riziká z titulu súdnych a reklamačných procesov. Túto rizikovú oblasť som ale po rozhovore s vedením spoločnosti a s právnym zástupcom firmy vylúčil ako neopodstatnené.

2. Charakter obchodných transakcií, vzťahy medzi účtovou jednotkou a medzi inými spoločnosťami a transakcie medzi ekonomicky a personálne prepojenými osobami.

Tieto transakcie sú pomerne rizikovou oblasťou u všetkých spoločností. Rizikom u takýchto spoločností je ten, že by transakcie prebiehali za výrazne odlišnú cenu než je cena na trhu.

V spoločnosti XY by ale toto riziko nemalo existovať, pretože spoločnosť na základe svojich podnikových smerníc predáva tovar s rovnakou percentuálnou prirážkou pre všetkých zákazníkov (výnimkou je 3% zľava pri skoršom zaplatení)

3. Organizačná štruktúra účtovej jednotky. U väčších spoločností, ktoré majú zložitejšiu organizačnú štruktúru nám hrozí nepriehľadný systém delegovania úloh a určenie právomocí.

Spoločnosť XY má len 10 kmeňových zamestnancov a veľmi jednoduchú organizačnú štruktúru, všetky právomoci sú určené podnikovými smernicami.

4. Finančné výsledky spoločnosti, v tejto oblasti nám hrozí riziko, že vedenie sa bude snažiť ovplyvňovať výsledky spoločnosti, od ktorých závisí ich odmeňovanie.

U spoločnosti XY je toto riziko opodstatnené, rovnako ako u každej inej spoločnosti, čo mi potvrdil aj pán Halaška v rozhovore nižšie.

Ďalšie riziká som identifikoval na základe rozhovoru s audítorom Ing. Miroslavom Halaškom z audítorskej spoločnosti ZlínAudit s.r.o.

Mojou úlohou bude pochopiť a overiť správnosť tvorby tržieb, presnejšie povedané náklady a výnosy. U výnosov je riziko ich podhodnotenia, budem sa zaoberať ich úplnosťou (služby a tovar dodaný, ale tržby nezaúčtované) či boli zaúčtované správne a v správnom období, v spojitosti s týmto testom budem takisto musieť kontrolovať či hodnoty neboli nadhodnotené o vrátený tovar.

U nákladov budem musieť skúmať či neboli nadhodnotené (boli zaúčtované, ale v skutočnosti neboli vynaložené) a či boli zaúčtované správne.

U pohľadávok sa budem zaoberať nadhodnotením predaja tovaru alebo služieb, správnosť účtovania a tvorbu opravných položiek.

U kontroly zásob sa zameriam na identifikáciu nesprávností, ktoré sú dôsledkom tých potenciálnych chýb, ktoré vedú k nadhodnoteniu zásob. Najčastejším spôsobom nadhodnotenia zásob je nadhodnotenie prírastkov alebo podhodnotenie ich úbytkov.

Časové rozlíšenie rozlišujeme na strane aktív a aj na strane pasív. Testovanie účtov časového rozlíšenia v aktívach je zamerané na odhalenie nepresností, ktoré sú výsledkom potenciálnych chýb zapríčinených nadhodnotením časového rozlíšenia v aktívach, u pasív zas potenciálne chyby vedúce k podhodnoteniu časových rozlíšení v pasívach.

U dlhodobého hmotného majetku teda presnejšie u odpisov dlhodobého hmotného majetku sa budem zaoberať odhaľovaním potenciálnych chýb spôsobujúcich ich nadhodnotenie.

Poslednú oblasť testov zameriam na oblasť bankových úverov a výpomocí, kde sa budem zameriavať na odhaľovanie chýb vedúcich, k ich podhodnoteniu a takisto budem sledovať či spoločnosť plní všetky podmienky spojené s bankovými úvermi.

Aj keď vychádzam z predpokladu, že vnútorný kontrolný systém spoločnosti je dostatočný, mal by som sa zamerať na dve veľmi rizikové oblasti.

Spoločnosť má veľkú časť fakturovania v cudzích menách. Mal by som sa zamerať na spôsob a správnosť prepočítavania cudzích mien podľa kurzov z dôvodu účelného nadhodnocovania alebo podhodnocovania položiek vplývajúcich na súvahu.

Druhou rizikovou oblasťou v kontrolnom systéme je schvaľovanie odoslaných platieb povereným pracovníkom. Táto oblasť býva často miestom podnikových podvodov, kde si zamestnanci platia svoje faktúry, alebo prepošlú peňažné čiastky na súkromné účty.

Pri audite spoločností nie je podobný špecifický výber ničím neobvyklým. Pri mojej stáži v audítorskej spoločnosti som sa stretol s podobnou skúsenosťou, keď jedna izraelská spoločnosť zaoberajúca sa vodnými zavlažovacími systémami kúpila malú spoločnosť v ČR a naši izraelský partneri nás poprosili o audit určitých (najrizikovejších) oblastí.

4.2 Zostavenie plánu auditu

V mojej práci bude plán auditu reprezentovať len časový harmonogram, pretože činnosti auditu sú obmedzené požiadavkami firmy na zameranie sa len na rizikové oblasti.

Moja práca bude rozdelená do štyroch časových fáz.

1. Prvá fáza bude prebiehať v deviatom mesiaci roku 2011, kde sa budem zoznamovať so spoločnosťou, s jej činnosťami a s časťami kontrolného systému.
2. Druhá fáza bude realizovaná v jedenástom mesiaci, kde identifikujem riziká z hľadiska auditu účtovej závierky a stanovím materialitu.
3. Tretia fáza bude prebiehať v prvom mesiaci roku 2012 a bude zameraná na inventúru a testy zásob (procedúry, ktoré sa musia robiť vždy bez ohľadu na identifikované riziko, ak je hodnota v súvahe materiálna).
4. Štvrtá a posledná fáza bude prebiehať od druhého mesiaca a bude zameraná na testovania rizikových oblastí, určených v druhej fáze.

4.3 Porozumenie činnosti a oblasti podnikania klienta

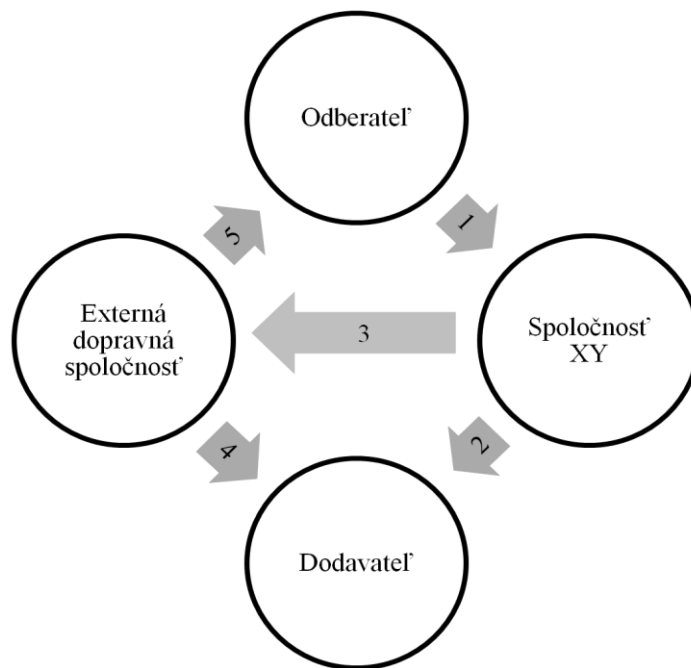
Do tejto podkapitoly patrí porozumenie činnosti a oblasti podnikania klienta, porozumenie kontrolného prostredia, porozumenie účtového systému, predbežné analytické postupy, stanovenie plánovacej hladiny významnosti.

4.3.1 Porozumenie podnikateľskej činnosti klienta.

Hlavnou podnikateľskou činnosťou spoločnosti XY je predaj stavebného materiálu a stavebnej chémie zákazníkom.

Podľa obchodnej politiky spoločnosti XY sa spoločnosť snaží držať čo najmenšie množstvo kapitálu viazaného v zásobách.

Spoločnosť z 90 % nakupuje tovar, na ktorý má už od odberateľa objednávku. Celý proces funguje na nasledujúcom princípe.

Obr. 3. Činnosti spoločnosti XY od objednávky zbotí až po jeho dodanie záložníkom (vlastné spracovanie)

1. Odberateľ zavolá spoločnosti XY a urobí objednávku z produktového portfólia spoločnosti na základe svojho zákazníckeho čísla. (nový zákazníci vid'. bod 2.)
2. Spoločnosť XY zistí dostupnosť u svojho dodávateľa a informuje zákazníka o dostupnosti a o približnom dni dodania. (U nových zákazníkov sa podpisuje zmluva a je im priradené zákaznícke číslo)
3. Spoločnosť informuje externú dopravnú spoločnosť o druhu a veľkosti zákazky, cieľu dopravy a dohodnú podmienky dodania. (dátum, približný čas, fakturácia). Následne sú tieto informácie predané odberateľovi.
4. Externý dopravca preberie tovar u dodávateľa.
5. Doprava tovaru odberateľovi a následná výmena faktúr všetkých zúčastnených strán.

4.3.2 Analytické testy

V tejto časti sa budem zaoberať analýzou zmien, ktoré sa udiali v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Tieto zmeny budem skúmať v zložke aktív, pasív a u nákladov a výnosov u prevádzkovej činnosti podniku (zmeny a hodnoty z finančnej a mimoriadnej činnosti sú nemateriálne.)

Analytické testy u aktív u spoločnosti XY:

Ako môžeme vidieť z nasledujúcej tabuľky došlo k rapidnému 64 % nárastu aktív, v peňažnom vyjadrení sa jedná o 13 miliónov CZK.

Tab. 2. Porovnanie zmien medzi tohtoročným a minuloročným stavom aktív v súvahe v tis. CZK (Výročná správa spoločnosti za rok 2011)

Aktíva	Brutto	2011 Korekcia	Netto	2010 Netto	Δ
Σ AKTÍVA	39 607	5 354	34 253	20 869	13 384
Dlhodobý M	18 449	4 998	13 451	6 932	6 519
Dlhodobý NHM	51	51	0	0	-
Software	51	51	0	0	-
Dlhodobý HM	17 174	3 995	13 180	6 661	6 519
Pozemky	1 022	0	1 022	1 022	0
Stavby	2 385	719	1 666	1 768	-102
Movité veci	5 195	3 276	1 919	3 835	-1 916
Nedokončený DHM	8 573	0	8 573	36	8 537
Dlhodobý FM	1 224	953	271	271	0
Podiely v ovládan. a riadených os.	1 224	953	271	271	0
OA	21 149	355	20 794	13 835	6 959
Zásoby	14 697	0	14 697	6 492	8 205
Materiál	217	0	217	36	181
Nedokončená výroba a polotovary	0	0	0	26	-26
Tovar	14 480	0	14 480	6 430	8 050
Dlhodobé pohľadávky	844	0	844	532	312
Pohľadávky z obch. vzťahov	635	0	635	466	169
Pohľadávky za spoločníkmi	143	0	143	0	-
Dlhodobé poskytnuté zálohy	66	0	66	66	0
Krátkodobé pohľadávky	3 917	355	3 562	5 637	-2 075
Pohľadávky z obch. vzťahov	3 174	355	2 819	5 455	-2 636
Pohľadávky za spoločníkmi	686	0	686	5	681
Štát - daňové pohľadávky	0	0	0	127	-
Krátkodobé poskytnuté zálohy	50	0	50	49	1
Iné pohľadávky	7	0	7	0	-
Krátkodobý FM	1 691	0	1 691	1 174	517
Peniaze	112	0	112	122	-10
Účty v bankách	1 579	0	1 579	1 052	527
Časové rozlíšenie	8	0	8	102	-94
Náklady budúcich období	8	0	8	50	-42
Príjmy budúcich období	0	0	0	51	-

Tento pohyb je hlavne spôsobený nárastom hodnoty nedokončeného DHM o 8,5 mil. CZK a u položky tovar o 8 mil. CZK. Ďalšími významnými zmenami v aktívach bol pokles

hodnoty movitých vecí o 1,9 mil. CZK (50 %), pokles hodnoty krátkodobých pohľadávok z obchodných vzťahov o 2,6 mil. CZK (48 %).

K ďalším významným ale už nie materiálnym zmenám patrí nárast pohľadávok za spoločníkmi o 681 tis. CZK (13 620 %) a nárast v bankových účtoch o 527 tis. (50 %).

Na stretnutí s vedením spoločnosti a následnou konzultáciou mi boli poskytnuté nasledujúce vysvetlenia:

1. Nedokončený DHM: Na základe novej firemnej stratégie, ktorá sleduje zdvojnásobenie tržného podielu do 5 rokov sa spoločnosť rozhodla postaviť sklad. Pred koncom roka sa spoločnosti nepodarilo tento DHM aktivovať.
2. Tovar: Nárast hodnoty u tejto položky je tiež spôsobený firemnou politikou v oblasti stavebných strojov, zatiaľ čo v predchádzajúcich rokoch sa spoločnosť stavebným strojom venovala len okrajovo, v roku 2011 patrilo k hlavným obchodným činnostiam.
3. Movité veci: Pokles je spôsobený prirodzeným odpisovaním majetku podľa podnikových smerníc.
4. Krátkodobé pohľadávky z obchodných vzťahov: K poklesu došlo tiež vďaka zmene podnikovej politiky ohľadom splatnosti pohľadávok, kde spoločnosť stanovila 3 % skonto za splatenie pohľadávok do 7 dní.
5. Pohľadávky za spoločníkmi: Tento nárast je spôsobený škodou na firemnom aute, ktorú spôsobil spoločník vlastnou vinou.
6. Účty v bankách: Nárast je spôsobený kvôli kovenantom vyplývajúcich zo zmluvy s UniCredit Bank o úvere, poskytnutým na realizáciu stavby skladovacej haly.

Zhrnutie:

Spoločnosť dostatočne vysvetlila všetky zmeny v aktívach oproti minulému roku.

Analytické testy na strane pasív u spoločnosti XY:

V pasívach môžeme vidieť podobnú situáciu ako v aktívach. Celkové zvýšenie pasív je rovnaké a to o už zmienených 13,3 mil. CZK, presnejšie zmena u vlastného kapitálu, ktorý sa zvýšil o 4 mil. CZK (43 %) a cudzie zdroje kde bolo zvýšenie ešte viditeľnejšie a to 9 mil. CZK (82 %).

Obr. 4. Porovnanie zmien medzi tohtoročným a minuloročným stavom pasív v súvahe v tis. CZK (Výročná správa spoločnosti za rok 2011)

Pasíva	2011	2010	Δ
Σ PASÍVA	34 253	20 869	13 384
Vlastný kapitál	13 630	9 557	4 073
Základný kapitál	1 230	1 249	-19
Základný kapitál	1 230	1 249	-19
Kapitálové fondy	0	0	-
Rez. fondy, ned. fond a ost. fondy zo zisku	25	25	0
Zákonný rezervný fond / Nedeliteľný fond	25	25	0
Výsledok hospodárenia minulých rokov	9 492	7 042	2 450
Nerozdelený zisk minulých rokov	9 492	7 042	2 450
Výsledok hospodárenia bežného účtového obdobia	2 883	1 242	1 641
Cudzie zdroje	20 592	11 312	9 280
Rezervy	680	2 590	-1 910
Rezervy podľa zvláštnych predpisov	680	2 590	-1 910
Dlhodobé záväzky	59	59	0
Odložený daňový záväzok	59	59	0
Krátkodobé záväzky	9 721	7 951	1 770
Záväzky z obchodných vzťahov	4 544	3 003	1 541
Záväzky k spoločníkom	4 698	4 439	259
Záväzky k zamestnancom	147	189	-42
Záväzky zo sociálneho zabezpečenia a zdrav. poistenia	133	123	10
Štát - daňové záväzky a dotácie	128	123	5
Dohadné účty pasívne	57	65	-8
Iné záväzky	14	9	5
Bankové úvery a výpomoci	10 132	712	9 420
Bankové úvery dlhodobé	10 132	712	9 420
Krátkodobé bankové úvery	0	0	0
Krátkodobé finančné výpomoci	0	0	0
Časové rozlíšenie	31	0	-
Výdaje budúcich období	31	0	-
Výnosy budúcich období	0	0	-

Pri presnejšom rozbere vlastného kapitálu sa dá zistiť, že celková zmena 4 mil. CZK bola spôsobená zmenou výsledku hospodárenia minulých rokov 2,4 mil. CZK (35 %) a výsledkom hospodárenia bežného účtového obdobia o 1,6 mil. CZK (132 %).

U cudzích zdrojov boli najpodstatnejšie zmeny v rezervách, kde bol pokles o 1,9 mil. CZK, nárast v záväzkoch z obchodných vzťahov o 1,5 mil. CZK a v dlhodobých bankových úveroch až o 9,4 mil. CZK.

Na stretnutí s vedením společnosti a následnou konzultáciou mi boli poskytnuté nasledujúce vysvetlenia:

1. Výsledok hospodárenia minulých rokov, túto zmenu spôsobil prevedenie VH minulého roka, o tejto zmene rozhodlo vedenie spoločnosti stretnutí predstavenstva v druhom mesiaci roku 2011.
2. Výsledok hospodárenia bežného účtového obdobia: Jeho zvýšenie súvisí s politikou spoločnosti ohľadom zvýšenia podielu na trhu, zmenou štruktúry predávaného portfólia produktov a lepším riadením nákladov.
3. Rezervy: V roku 2011 došlo k čerpaniu rezerv vo výške 1,9 mil. CZK z dôvodu tzv. „Buy Back zmlúv“ ktoré boli súčasťou kúpnych zmlúv v roku 2007, ktorými sa spoločnosť zaviazala na spätné odkúpenie stavebných strojov po 4 rokoch, načo boli vytvorené rezervy v zmysle zákona o rezervách č. 593/1992 Sb. Rezervy boli odhadnuté na základe odhadu ceny a situácie na trhu v roku 2011.
Zmenou vedenia, ale spoločnosť v roku 2008 upustila od tohto typu zmlúv.
4. Závazky z obchodných vzťahov: Zvýšenie hodnoty v tejto položke nastalo na základe predlžovania doby splatnosti voči dodávateľom.
5. Dlhodobé bankové úvery: Spoločnosť obdržala úver od UniCredit Bank za účelom nákupu strojov za výhodných podmienok (konkurz konkurenčnej spoločnosti) a za účelom výstavby novej skladovacej haly.

Analytické testy u výsledovky u spoločnosti XY:

Pre analýzu výkazu zisku a straty som sa rozhodol analyzovať len niektoré položky z prevádzkovej časti z dôvodu, že zvyšok údajov malo nemateriálny charakter.

Položky do tejto analýzy som vybral na základe stanovených limitov, u ročných hodnôt to bola performance materialita a u absolútnej zmeny to bol threshold, to znamená, že v tabuľke sú uvedené všetky položky z výsledovky ktoré mali hodnotu vyššiu než 553 tis. CZK alebo medziročnú zmenu nad 198 tis. CZK.

Spoločnosť dosiahla v sledovanom roku 2011 finančný výsledok hospodárenia 203 000 CZK (spôsobený prevažne ziskom z kurzových rozdielov) oproti -56 000 CZK v roku 2010 (spôsobený prevažne stratou z kurzových rozdielov).

Spoločnosť v sledovanom roku 2011 a ani v predchádzajúcom roku nedosiahla mimoriadny výsledok hospodárenia.

V nadchádzajúcej tabuľke môžeme vidieť zmeny v sledovanom roku 2011 v porovnaní s rokom predchádzajúcim v peňažnom aj percentuálnom vyjadrení. Jedinou významnou a materiálnou položkou je účet 518 ostatné služby, kde bol medziročný nárast 48,6 % čo v peňažnom vyjadrení robí 2,4 mil. CZK.

Tab. 3. Výber položiek z výsledovky v tis. CZK (Výročná správa spoločnosti za rok 2011)

#	Popis	2011	2010	Δ CZK	Δ %
1	Tržby za predaj tovaru	21689	19596	2093	11%
2	Tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb	21237	19496	1741	9%
3	Aktivácia	452	100	352	351%
4	Spotreba materiálu a energie	5127	6356	-1229	-19%
5	Ostatné služby	7207	4579	2628	57%
6	Odpisy DM	2969	2453	516	21%
7	Prevádzkový výsledok hospodárenia	3359	1608	1751	109%
8	Finančný výsledok hospodárenia	203	-56	259	-462%
9	Daň z príjmu za bežnú činnosť	679	310	369	119%
10	Výsledok hospodárenia pred zdanením (+/-)	3562	1552	2010	130%

Na stretnutí s vedením spoločnosti a následnou konzultáciou mi boli poskytnuté nasledujúce vysvetlenia:

1. Aktivácia – Svojpomocné vybudovanie infraštruktúry v rámci podniku
2. Spotreba materiálu a energie- toto zníženie bolo spôsobené viacerými šetriacimi opatreniami, z ktorých najdôležitejšie boli zateplenie administratívnej budovy, zlúčenie skladovacích priestorov a využitím efektívnejších zariadení.
3. Ostatné služby- vid' detail účtu 518 dole.
4. Odpisy – navýšenie odpisov vzniklo vďaka technickému zhodnoteniu majetku spoločnosti (zateplenie administratívnej budovy, oprava infraštruktúry v areáli podniku)
5. Finančný výsledok hospodárenia – Nárast je spôsobený lepším riadením kurzového rizika spoločnosťou, kurzový zisk spôsobený hlavne fluktuáciou európskej meny.

Pri detailnom skúmaní účtu 518 nám najväčší rozdiel vznikol pri nákladoch na dopravu-export, kde môžeme sledovať medziročný nárast o 171 % v peňažnom vyjadrení 3,4 mil. CZK.

Tab. 4. Detail účtu 518: „Ostatné služby“ v tis. CZK (Výročná správa spoločnosti za rok 2011)

#	Popis	2011	2010	Δ CZK	Δ %
1	Náklady na služby	1 482	1 886	-404	-21%
2	Náklady na dopravu v rámci ČR	48	36	12	33%
3	Náklady na leasing	64	175	-111	-63%
4	Náklady na inzerciu, propagáciu, reklamu	12	183	-171	-93%
6	Náklady na systém akosti	4	33	-29	-88%
7	Náklady na právne služby	25	69	-44	-64%
8	Náklady na poradenské služby	12	12	0	0%
9	Náklady na prekladateľské služby	6	87	-81	-93%
10	Náklady na dopravu - export	5 493	2 028	3 465	171%
11	Náklady na nájom	23	32	-9	-28%
12	Náklady na prenájom výpočtovej techniky	38	38	0	0%
13	Náklady na školenie	4	150	-146	-97%
14	Ostatné služby	102	193	-91	-47%

Na stretnutí s vedením spoločnosti a následnou konzultáciou mi boli poskytnuté nasledujúce vysvetlenia:

1. Náklady na dopravu – export: Rápidne navýšenie týchto nákladov bolo spôsobené zvýšením cien ropy, čo ovplyvnilo ceny pohonných hmôt, cien diaľničných známok ale predovšetkým zmenou obchodných podmienok s najväčším zahraničným odberateľom z Rakúska (dodávky sa realizujú 1 až 2 krát za týždeň), kde v sledovanom roku 2011 došlo k preneseniu povinnosti dopravy tovaru z odberateľa na dodávateľa. Spoločnosť XY (v tomto prípade vystupujúca ako dodávateľ) si najíma prepravcov na základe dohody o výkone práce, nejedná sa teda o kmeňových zamestnancov, čo je tiež jeden z dôvodov rápidneho zvýšenia týchto nákladov.

4.3.3 Výpočet hladiny významnosti (materiality)

Treba si uvedomiť že audit nie je 100 % kontrola a nejedná sa o potvrdenie absolútnej správnosti účtových operácií. Audit by ale mal zachytiť všetky významné nesprávnosti, ktoré v podniku za dané účtové obdobie vznikli.

Na určenie významnej nesprávnosti sa používa výpočet, hladina významnosti, alebo inak povedané hladina materiality to znamená, že nájdené chyby pod touto hladinou nie sú pre nás významné. ISA 320 nám vysvetľuje rozdiel medzi významnými a nevýznamnými nesprávnosťami nasledovne :“ nesprávnosti spolu s opomenutím sú považované za významné (materiálne), pokiaľ je možné primerane očakávať, že jednotlivé rozdiely alebo

ich súčet ovplyvní ekonomické rozhodnutia užívateľov prijatých na základe účtovej závierky“.

Inak povedané nesprávnosti pod touto hladinou sú pre nás bezpredmetné. (Collings, 2011)

Spôsob akým sa hladina významnosti počíta z väčšej časti závisí na odvetví v akom podnik pôsobí a podnikateľskom ciele podniku.

Vo všeobecnosti rozoznávame 3 základné prístupy k výpočtu hladiny významnosti (materiality) a to:

1. 0,5 až 2 % z celkových aktív
2. 5 až 10 % zo zisku pred zdanením z bežnej činnosti
3. 0,5 až 1 % z celkových výnosov (Šteker, Struhařová, 2009, str.36)

Keďže naša spoločnosť patrí k spoločnostiam obchodujúcim so stavebným materiálom, teda k spoločnostiam s väčšími zásobami než je priemer, rozhodol som sa že ako základňu pre výpočet materiality vyberiem prvú možnosť teda 0,5 až 2 % z celkových aktív.

Tab. 5. Výpočet materiality v tis.CZK (vlastné spracovanie)

Σ AKTÍVA (Brutto)	0,5%	2,0%
39 607	198	792

Podľa výpočtu z predchádzajúcej tabuľky sa naša hladina významnosti pohybuje medzi 198 a 792 tisícmi CZK.

Vo všeobecnosti platí, čím vyšší komfort z predchádzajúcich testov audítora získal a teda čím menšiemu riziku čelí, tým vyššie je stanovená hladina významnosti.

V tomto prípade, keby sa jednalo o skutočný finálny audit účtovej závierky bol by som nútený zvoliť nižšiu hladinu významnosti aj z dôvodu, že sa jedná o prvý audit tejto spoločnosti a ako audítora by som nemal dostatočné uistenie z predchádzajúcich rokov.

Keďže sa ale nejedná o skutočný audit, ale mojim cieľom je len identifikovať existujúce rizikové oblasti z pohľadu auditu účtovej závierky, moja stanovená hladina významnosti bude na úrovni: 792 000 CZK.

ISA ale rozlišuje niekoľko druhov materiality, vyššie uvedená materialita je tzv. overall materialita teda celková materialita. Jedná sa o materialitu, na ktorú audítora vydáva výrok.

Ďalším druhom materiality je tzv. performance materialita, jedná sa o materialitu s ktorou audítora pracuje.

Podľa ISA 320.11, si audítor určuje tento druh materiality aby mal určitý manévrovací priestor. Ak by audítorovi ušla určitá chyba, tak pri používaní celkovej materiality nám nezostáva žiadny priestor pre možnú chybu. Použitie celkovej materiality prehliada fakt, že súčet agregovaných individuálnych chýb (pod hladinou významnosti) sa v konečnom dôsledku rovnajú chybe väčšej než je požadovaná hladina významnosti. (KAČR, 2010)

Výpočet performance materiality už ale ISA 320 neudáva a je teda na audítorovi akú vysokú túto hladinu zvolí akým spôsobom si ju odvodí. (KAČR, 2010)

Ďalší pojem, ktorý budem v mojej práci využívať je threshold. ISA 520.5(d) udáva threshold ako hodnotu chyby, ktorá pre nás nie je významná a akceptujeme ju bez ďalšieho skúmania a testovania. Jej výpočet je rovnako ako u performance materiality daný ako zodpovednosť audítora. (KAČR, 2010)

Medzinárodné audítorské štandardy, nie sú striktné pravidlá pre audítorov, ale len akési odporúčenia. Je to z dôvodu že auditované spoločnosti sa jedna od druhej veľmi líšia a stanoviť určitý striktný prístup k nim by bolo nemožné. Tak isto si treba uvedomiť, že audítor je zodpovedný za vydanie výroku na účtovnú závierku, za ktorú nesie následky, či už morálne alebo legislatívne (viď. prípad Enron).

Audítor pri zanedbaní svojich povinností môže čeliť obvineniu a odňatiu slobody až na dva roky podľa § 259 trestného zákonníka, podľa ktorého sa trestného činu dopustí mimo iné ten, kto ako audítor vystaví inému:

- a) nepravdivú správu audítora
- b) alebo nepravdivé potvrdenie finančnej situácie (Auditor č.6, 2011)

Jeho úlohou je zabezpečiť dostatočný komfort testov na vydanie výroku pri určitej úrovni efektivity.

Tab. 6. Výpočet performance materiality a thresholdu v tis. CZK (vlastné spracovanie)

Celková Materialita	Performance Materialita	Threshold
792, 0	554,4	198, 0

Pri výpočte performance materiality a thresholdu som vychádzal z hodnoty celkovej materiality. Performance materiality som vypočítal znížením celkovej materiality o 30 % a threshold som si stanovil ako $\frac{1}{4}$ z celkovej hladiny významnosti (materiality).

Keďže sa jedná o malú spoločnosť tak pri testovaní faktúr, príjmových dokladov, výdajok alebo iných podnikových dokumentov vždy otestujem 80 – 100 % z celkových

dokumentov, ktoré splňajú mnou stanovené pravidlá pre samotný výber a testovanie, teda všetky nad hodnotu treshholdu (198 tis. CZK) pokiaľ neurčím inak.

Pre lepšie pochopenie a oboznámenie čitateľov s problematikou auditu uvediem v tejto práci výber 15 alebo 25 týchto otestovaných položiek. Počet znázornených položiek bude závisieť na charaktere testu, chybovosti a ďalších faktoroch.

4.4 Audit rizikových oblastí

V rámci auditu je audítor povinný realizovať testy spoľahlivosti, analytické testy vecnej správnosti, testy detailných údajov, vyhodnotenie výsledkov testov vecnej správnosti, posúdenie účtovnej závierky, výročnej správy a prípadne správy o vzťahoch medzi prepojenými osobami.

Aj keď som vo svojej práci vychádzal z predpokladu, že spoločnosť má dostatočne silný a spoľahlivý systém, tak na základe rozhovoru s pánom Halaškom som sa pre potvrdenie mojich predpokladov rozhodol spraviť dva testy. Prvý test spoľahlivosti bude zameraný na prepočet kurzov pomocou účtovných systémov. V druhom teste sa zameriam na činnosť schvaľovania odoslaných platieb, ktorá tiež bola identifikovaná ako pomerne riziková.

4.4.1 Testy spoľahlivosti účtovného systému

Testovanie menových kurzov:

Spoločnosť XY má niekoľko desiatok odberateľov a dodávateľov v zahraničí z čoho vyplýva fakt, že veľká časť operácií prebieha v iných menách než je CZK, v ktorej sú uvádzané finančné výkazy.

V tomto bode hrozí pre audítora riziko, že chybnými prepočtami mien by si klient, teda spoločnosť XY, mohol umelo nadhodnocovať zásoby alebo náklady a je možné, že tieto rozdiely by mohli byť materiálne.

Od klienta som si vypýtal dodávateľské a odberateľské faktúry z roku 2011, z ktorých som náhodne vybral 15 faktúr. Dôvodom prečo som vybral 15 faktúr a nekontroloval všetky je ten, že systém automaticky sťahuje menové kurzy z internetu (do účtovného systému sa zadá dátum uskutočneného daňového plnenia a mena, systém si automaticky stiahne dané hodnoty z internetovej databázy) a týmto testom sa uistím či internetová databáza je napojená na účtovný systém korektne.

Náhodný výber položiek pre testovanie podlieha medzinárodnému audítorskému štandardu ISA 530.8, ktorý hovorí, že audítor vyberá dané položky pre testovanie takou metódou, že každá jednotlivá položka má rovnakú šancu na výber. Toto pravidlo zabezpečím pomocou excelovskej funkcie: =INDEX (array; RANDBETWEEN (1;COUNTA(array));1)

Ak v mnou vybraných položkách nebude žiaden významný rozdiel, tak získam dostatočný komfort na tento softwarový systém a na prepočet mien v spoločnosti XY. Vzorku náhodných faktúr som vyberal tak, aby aspoň jedenkrát bola zastúpená každá mena (okrem CZK), v ktorej spoločnosť obchoduje. Jedná sa o nasledujúce meny: EUR, USD, NOK, CHF, GBP a RUB.

Na každej faktúre bola napísaná čiastka, dátum zaúčtovania, použitý kurz a prepočet na CZK. Podľa vnútro podnikových smerníc spoločnosť používa priemerné mesačné kurzy zverejnené colnou správou (kurz ČNB).

Pre test bolo potrebné náhodne vybrať 15 faktúr, ktoré som otestoval nasledovne:

Prepočet do CZK som s uvedeným kurzom na faktúre prepočítal a porovnal s uvedenými výsledkami.

Použitý kurz spoločnosťou XY som porovnal mesačným kurzom určeným ČNB.

Tab. 7. Výsledok testu menových kurzov na kurzy ČNB (vlastné spracovanie)

#	Mesiac	Mena	Kurz	ČNB	diff.
1	12	EUR	25,64	25,64	0
2	7	USD	16,87	16,87	0
3	5	GBP	27,27	27,27	0
4	3	SEK	2,78	2,78	0
5	3	RUB (100)	61,43	61,43	0
6	1	USD	19,27	19,27	0
7	6	USD	17,22	17,22	0
8	5	CHF	18,67	18,68	0,001
9	11	NOK	3,09	3,09	0
10	12	CHF	20,84	20,84	0
11	4	RUB (100)	61,01	61,02	0,001
12	11	EUR	24,87	24,87	0
13	2	RUB(100)	60,25	60,25	0
14	6	EUR	24,50	24,50	0
15	8	EUR	24,49	24,49	0

V našom teste sme našli dva rozdiely, oba v hodnote 0,001 a to u CHF v 5 mesiaci a u RUB v 4 mesiaci.

Tento rozdiel vznikol zaokrúhľovaním a nemá žiaden materiálny dopad na činnosti v podniku. Týmto testom som získal dostatočný komfort na kurzy a ich prepočítavanie.

4.4.2 Testy spoľahlivosti kontrolného systému

Pri prvotnej fáze auditu, kde som sa podieľal aj na kontrole kontrolného systému spoločnosti, ktorý sa konal od 21.9 do 23.9.2011 som našiel veľký nedostatok v schvaľovaní a v následnej kontrole odoslaných platieb. Spoločnosť nemala žiadny systém na kontrolu odoslaných platieb. Dôvodom boli rodinné väzby medzi jednatelom spoločnosti a vedúcou účtovníctva a teda istá forma zakorenenej dôvery.

Na moje odporúčanie boli vytvorené formuláre v písomnej podobe, kde každá platba musí byť schválená podpisom finančného riaditeľa spoločnosti (v prípade jeho neprítomnosti, bude platba schválená vedením nákupu a predaja).

Pri finálnom audite spoločnosti som už vďaka zavedeniu tejto kontroly mohol otestovať schválené platby na bankové výpisy.

Tab. 8. Testovanie platobných príkazov (vlastné spracovanie)

#	Platba #	Splatný	Schválený	Hodnota	Mena
1	PLOE-147/2011	29.9.2011	26.7.2011	23 276,40	eur
2	PLOE-133/2011	7.10.2011	4.7.2011	31 638,00	eur
3	PLOE-122/2011	17.11.2011	17.6.2011	14 385,05	eur
4	PLOE-108/2011	1.10.2011	1.6.2011	7 765,20	eur
5	PLOE-106/2011	27.10.2011	27.5.2011	11 894,00	eur
6	PLOE-63/2011	15.11.2011	15.4.2011	20 233,80	eur
7	PLOE-48/2011	1.11.2011	1.4.2011	15 690,00	eur
8	PLOE-39/2011	18.12.2011	17.3.2011	19 365,07	eur
9	PLPO-139/2011	30.9.2011	30.8.2011	2 271 091,90	CZK
10	PLPO-124/2011	1.11.2011	1.8.2011	147 056,80	CZK
11	PLPO-120/2011	29.9.2011	26.7.2011	1 287 446,00	CZK
12	PLPO-80/2011	25.10.2011	25.5.2011	186 390,50	CZK
13	PLPO-67/2011	5.10.2011	2.5.2011	951 775,92	CZK
14	PLPO-29/2011	28.11.2011	24.2.2011	2 720 960,56	CZK
15	PLPO-15/2011	2.12.2011	28.1.2011	2 912 818,72	CZK

Pri finálnom audite som skontroloval všetky odoslané platby (z bankových výpisov) na platobné príkazy, všetky platobné príkazy boli schválené a podpísané finančným riaditeľom.

4.4.3 Detailné testy vecnej správnosti u zásob

Zásoby v spoločnosti tvoria 43 % aktív, ktoré sú tvorené prevažne tovarom. Do tovaru spoločnosť radí nasledujúce kategórie:

1. Stavebné stroje
2. Stavebný materiál a chemikálie
3. Sypký stavebný materiál.

Spoločnosť je charakteristická tým, že sa snaží držať menšie množstvo zásob hlavne u stavebného materiálu (položka 2 a 3) a nakupuje ho do zásoby len za veľmi výhodných podmienok. Preto je rozloženie tovaru nasledovné:

Tab. 9. Kategorizácia tovaru v rámci zásob(vlastné spracovanie)

Tovar	Hodnota v tis.	% z tovaru
Stavebné stroje	11080	76 %
Stavebný materiál a chemikálie	2280	16 %
Sypký stavebný materiál	1120	8 %

Na základe percentuálnej váhy kategórií tovaru na celkové zásoby bude prispôsobené moje testovanie.

Inventúra:

ISA 501.4(a), ktorá sa vzťahuje k inventúre nám hovorí: Pokiaľ je inventúra materiálnou hodnotou v účtovných výkazoch, audítor by mal pre potreby auditu získať dostatočné dôkazy o existencii a stave zásob v spoločnosti účasťou na inventúre.

ISA 501.A2 sa ďalej podrobnejšie vyjadruje, čo všetko je súčasťou účasti audítora na inventúre v spoločnosti, nasledovne:

1. Presvedčenie sa o existencii zásob, ohodnotiť ich stav previesť náhodné sčítanie.
2. Sledovanie plnenia inventúry v závislosti na inštrukcie od managementu spoločnosti, procedúry na zaznamenávanie a kontrolovanie inventarizačných počtov.
3. Získanie dostatočných dôkazov ohľadom spôsobilosti a spoľahlivosti procedúr vykonávaných spoločnosťou v oblasti inventúry.

Inventúra sa konala dňa 13.01.2012, vo firemnom centrálnom skladovacom areáli. Za inventúru bola zodpovedná externá spoločnosť, s ktorou spoločnosť XY spolupracuje už niekoľko rokov.

Externá spoločnosť vykonávajúca inventúru pôsobí na slovenskom, českom a maďarskom trhu, kde ponúka komplexné služby v oblasti inventarizácie a pôsobí hlavne v týchto oblastiach:

- Inventúry majetku
- Zavádzanie čiarových kódov pre potreby inventúry
- Inventúry produktov, materiálu a skladových zásob
- Evidenciu majetku a špecializované poradenstvo v oblasti inventúr.

Pri našom teste otestujeme dvakrát po 10 položiek u dvoch testov a to test: „Tag to Floor“ a test „Floor to Tag“.

„Tag to Floor“ je metóda, kde sú položky vybrané na základe najvyššej jednotkovej hodnoty. U metódy „Floor to Tag“ sa používa tzv. náhodný prístup, to znamená, že sa náhodne vyberie 10 položiek, ktoré sa spočítajú a porovnajú so záznamami externej firmy podieľajúcej sa na inventúre.

V ideálnom prípade by po inventúre hodnota neotestovaných zásob, materiálu a produktov bola pod hladinou významnosti teda materiality, ale to by bolo viac než neefektívne, hlavne u veľkých firiem, kde je hodnota celkových zásob veľká, ale jednotková hodnota zásob príliš malá. V tomto prípade nám stačí komfort, ktorý získame týmito dvoma testami. Pokiaľ nám oba testy vyjdú správne (100% množstevná zhoda s údajmi externej firmy), tak máme dostatočný komfort na to, že sa môžeme spoliehať na inventúru ako celok.

Ako osoba, ktorá bola zodpovedná za inventúru zo strany auditu, som kontaktoval klienta dopredu a dohodli sme sa na čase a podmienkach inventúry. Večer pred inventúrou mi boli doručené inštrukcie ohľadom inventúry, mapa skladovacieho areálu a stav zásob.

Na základe mapy som si areál rozdelil na 3 časti a to:

1. Stavebné stroje
2. Stavebný materiál a chemikálie
3. Sypký stavebný materiál.

Ako som spomínal v kapitole 8, každá kategória zásob má svoju váhu, ktorú som premietol aj do počtu otestovaných položiek. V každom teste otestujem po 10 položiek, ktoré budú rozdelené podľa váh jednotlivých kategórií.

Ak by som si to takto nerozdelil výsledok inventúry by bol skreslený hlavne v teste „Tag to Floor“ (test na základe najväčšej jednotkovej hodnoty), kde by všetky položky boli z vozového parku a nezískal by som dostatočný komfort z ostatných oblastí.

V tretej oblasti teda u „Sypkého stavebného materiálu“ som test vykonával len raz, lebo spoločnosť drží tento materiál v dvoch silách. Výsledok testu „Tag to Floor“ je nasledujúci.

Tab. 10. Výsledok testu „Tag to floor“ (vlastné spracovanie)

#	Číselný kód a popis	Lokácia	Množstvo		Diff.	CZK	Σ CZK
			A	K			
1	Buldozér LIEBHERR PR 722	T03535	1	1	0	622,50	622,50
2	Kráčavé rýpadlo KAISER S2 KNICKFUS	T03271	1	1	0	539,50	539,50
3	Rýpadlonakladač JCB 1CX	T03703	1	1	0	498,00	498,00
4	Rýpadlo kolové Liebherr A 902 Litronic	T03301	1	1	0	497,00	497,00
5	Nakladač pásový Liebherr L 632 Litronic	T01475	1	1	0	489,70	489,70
6	Autožeriav Tatra 815 BUMAR	T0255	1	1	0	480,00	480,00
7	Rýpadlonakladač VOLVO BL71	T03381	1	1	0	460,65	460,65
8	Tepelné izolácie Rockwool Frontrock MAX	D3919 D3919	89	89	0	2,89	257,36
9	Vodivé lepidlo na krytiny PKL 328-L	K5869	65	65	0	2,59	168,22
10	Sypký stavebný materiál VKL IZO 35	K6727	NA	NA	NA	NA	NA

Hodnota otestovaných zásob v tomto teste činí 4 mil. CZK (28 % z celkovej hodnoty zásob) z toho: Stavebné stroje: 3,6 mil. CZK (32 % z celkovej hodnoty strojov) a Stavebný materiál a chémia 0,4 mil. CZK (19 % z celkovej hodnoty).

U sypkého stavebného materiálu nastal problém v priebehu kontroly skladovaného množstva, spoločnosť vedie záznamy ohľadom tejto položky len v účtovníctve, kde má hodnotu 1,1 mil. CZK, čo je približne 224 ton.

Ja, ako účastník inventúry som sa dokázal presvedčiť o fyzickej existencii tejto položky, ale nemohol som sa s dostatočným komfortom presvedčiť o jej veľkosti.

Pri podobných materiáloch by sa mal audítor fyzicky presvedčiť o plnosti sila a pomocou matematicko-fyzikálnych vzorcov výpočtu závisiacich od hustoty daného materiálu spočítať objem používanej časti sila a následne hmotnosť tohto materiálu.

U spoločnosti XY nebolo možné sa presvedčiť o využitom objeme daného sila (chýbal rebrík). Jedná sa o významný nedostatok pri audite, pretože hodnota tejto položky je vysoko nad hladinou významnosti. Spolu s faktom, že niektorí odberatelia majú tzv. samofakturáciu (viď. kapitolu Testovanie tržieb na bankové výpisy a výdajky) môžem tento nedostatok považovať za vážny a jeho neodstránenie by malo vplyv na výrok audítora.

Pri teste „Floor to Tag“ som náhodne vybral položky na prepočítanie. Postupoval som na základe predchádzajúcej metodológie pri výbere.

Zmena nastala v sypkom materiáli, ktorý som testoval v minulom teste aj keď neúspešne.

Tab. 11. Výsledok testu „Floor to tag“ (vlastné spracovanie)

#	Číselný kód a popis	Lokácia	Množstvo		Rozdiel	CZK	Σ CZK
			A	K			
1	Pásové rýpadlo JCB 220 LC	T04311	1	1	0	448,2	448,2
2	Rýpadlonakladač CAT 438C	T01481	1	1	0	373,5	373,5
3	Rýpadlonakladač Caterpillar 322 LN ME	T01471	1	1	0	373,5	373,5
4	Rýpadlonakladač Venieri 1.33	T02145	1	1	0	356,9	356,9
5	Rýpadlonakladač JCB 4CX	T03504	1	1	0	307,1	307,1
6	Rýpadlonakladač EARTHFORCE	T03565	1	1	0	298,8	298,8
7	Mínirýpadlo JCB 8014	T03433	1	1	0	290,5	290,5
8	Epoxidový penetračný náter VG 7	X5581	125	125	0	2,32	290
9	KVK Betónový poter (paleta) MP 25	Y3870	46	46	0	2,5	115
10	Rýchlo tvrdnúca lepiaca malta Ceresit CM 13	T0295	87	87	0	1,2	104,4

Hodnota otestovaných zásob v tomto teste činí 2,97 mil. CZK (20 % z celkovej hodnoty zásob) z toho: Stavebné stroje: 2,4 mil. CZK (22 % z celkovej hodnoty strojov) a Stavebný materiál a chémia 0,5 mil. CZK (22 % z celkovej hodnoty).

Pri testovaní spoľahlivosti inventarizácie máme na výber z dvoch typov testovaní, prvý test, ktorý som použil sám sa skladá z testov „Tag to Floor“ a „Floor to Tag“ a druhý typ testovania, kde sa vyberie 30- 50 položiek zo zostavy zásob a skontroluje sa ich existencia

v sklade. Následne sa náhodne vyberie ďalších 30- 50 položiek zo skladu, ktoré sa porovnajú so zostavou zásob. Týmto sa presvedčíme, že inventarizácia zásob prebehla v poriadku.

Okrem vyššie prevedených testov, bolo potrebné získať informácie ohľadom ďalších oblastí inventúrnej činnosti, alebo spôsobu uskladnenie zásob. Odpovede som získal buď priamym pozorovaním, alebo dotazovaním pracovníkov zodpovedných za inventúru:

1. Distribuovala spoločnosť materiály ohľadom inventúry?
 - Áno, v powerpointovej prezentácii.
2. Boli tieto informácie predané personálu a audítorovi podieľajúcim sa na inventúre?
 - Pre personál bola usporiadaná prezentácia deň pred konaním inventúry. V deň inventúry bolo pre personál organizované krátke stretnutie, kde boli zhrnuté najdôležitejšie body. Audítori dostali všetky potrebné informácie emailom.
3. Boli zásoby vhodne usporiadané pre potreby inventúry?
 - Zásoby boli zoskupené podľa druhu, zväčša na jednej alebo dvoch lokáciách v sklade.
4. Boli zásoby v dobrom stave, uskladnené vo vhodnom prostredí a vo vhodnom ochrannom obale?
 - Všetky zásoby boli riadne uskladnené s ohľadom na všetky špecifiká, ktoré im náležali (napr. chemické látky) a ľahko manipulovateľné, aby bolo jednoduchšie sa dostať k EAN kódom.
5. Boli poškodené a zničené zásoby adekvátne identifikované a oddelené a to tak, aby mohli byť zaevidované audítorom?
 - Behom auditu som nezaznamenal žiadne zničené alebo inak poškodené zásoby, spoločnosť ale má vyhradenú časť skladu na takéto zásoby.
6. Zásoby vlastnené rozdielnou ÚJ sú adekvátne identifikované, aby nedošlo k zámene?
 - Spoločnosť zdieľa ten istý sklad so svojou dcérskou spoločnosťou zo SR, zásoby jej dcérskej spoločnosti však boli na opačnej strane skladu, ktorý bol jasne rozdelený červenou páskou.

7. Sklady, kde sa zásoby nachádzajú sú dostatočne chránené pred vstupom neoprávnenej osoby a pred vplyvom nežiaducich vplyvov (počasie, škodcovia...)
 - Všetky sklady sú adekvátne zabezpečené zámkom, kamerovým systémom a nepretržitou 24 hodinovou strážnou službou. Sklad je zastrešený a zateplený. Chemické a horľavé látky sú ešte v rámci skladu uložené v ďalšej uzamykateľnej miestnosti.
8. Inventúra je pod dohľadom nezávislého riadiaceho pracovníka .
 - Celá inventúra je realizovaná externou firmou s občasnými kontrolami zo spoločnosti.
9. Osoba ktorá má na starosti inventúru kontroluje všetky oblasti kde boli zásoby uchovávané, aby sa uistil, že všetky zásoby boli spočítané a nič nebolo prehliadnuté.
 - Neboli realizované žiadne kontroly aby sa uistili, že boli spočítané všetky zásoby.
10. Boli zaistené také procedúry, ktoré dostatočne kontrolovali pohyby zásob počas inventúry.
 - Počas inventúry boli všetky sklady uzavreté, neboli žiadne príjmy alebo výdaje do/zo skladu, rovnako i personál, ktorý sa zúčastnil inventúry mal prísny zákaz prenášať zásoby.
11. Počty a popisy zásob sú adekvátne vpísané na "Count sheets". Metódy použité pri sčítaní zásob sú dostatočné, aby sa vyhlo duplicitnému počítaniu alebo opomenutiu?
 - Zodpovedná externá spoločnosť pri inventúre používala elektronické čítačky EAN kódov, tá všetky informácie automaticky preposielala do počítača. Takáto informácia obsahovala lokáciu a kód položky. V počítači bola táto informácia priradená k položkám s rovnakým kódom čím sa zistil presný počet zásob/ materiálu v prípade, ak bol uložený na viacerých lokáciách.
12. Sú použité adekvátne metódy pre určenie kvantít u zásob pri ktorých je znemožnené fyzické počítanie.
 - Pri inventúre som narazil na 2 typy materiálov pri ktorých bolo znemožnené fyzické počítanie a to u klinecového materiálu, kde sa muselo vážiť a sypkého materiálu ktorý bol v silách.

13. Konečné súčty sú náhodne kontrolované aj inými osobami než tými, ktoré sa inventúry zúčastnili.

- Po inventúre nebola spravená žiadna dodatočná kontrola.

14. Všetky "Count sheets" sú spočítané a zabezpečené proti prístupu neoprávnených osôb?

- Pri inventúre boli používané elektronické EAN čítačky, ktoré preposielali všetky informácie do počítača, ku ktorému mal prístup len jeden pracovník, týmto bolo vylúčené, aby sa s výslednými dátami manipulovalo.

Zhodnotenie inventúry: Celková hodnota otestovaných zásob v týchto testoch činí 6,97 mil. CZK (48 % z celkovej hodnoty zásob) z toho: Stavebné stroje: 6 mil. CZK (54 % z celkovej hodnoty strojov) a Stavebný materiál a chémia 0,93 mil. CZK (41 % z celkovej hodnoty).

Komentár:

V tejto časti testu som našiel nezrovnalosti, vid' kapitola 4.5. :Posúdenie auditu rizikových oblastí a vydanie doporučení“.

Test hodnoty zásob:

V tomto teste bude predmetom môjho záujmu hodnota zásob, presnejšie povedané, či nedochádza k nadhodnoteniu zásob spoločnosťou XY.

V teste som porovnával hodnotu na faktúrach od dodávateľov s údajmi na príjmových dokladoch tovaru na sklad.

Pri tomto teste som skontroloval všetky príjmové doklady tovaru na sklad okrem príjmových dokladov za sypký stavebný materiál⁹.

V tabuľke môžete vidieť výber pätnástich faktúr so všetkými šiestimi nezrovnalosťami, ktoré som našiel pri mojej kontrole.

⁹ Sypký stavebný materiál je zákazníkom vozený priamo od dodávateľa k odberateľovi, tonáž materiálu je odberateľom odvážená a porovnaná s výdajkou od Spoločnosti XY. Prípadné rozdiely sú riešené dobropisom. Za celú dobu existencie spoločnosti však k tomuto prípadu nedošlo.

Tab. 12. Test na hodnotu zásob (vlastné spracovanie)

#	# faktúra	Popis	Účtová hodnota	Príjemka	Rozdiel
1	1891061	Buldozer	587 728	587 728	0
2	3767444	Kráčivé rypadlo	536 653	531 504	5 149
3	3767448	Rýpadlonakladač	530 102	523 692	6 410
4	3767449	Rýpadlonakladač	507 980	505 813	2 167
5	3767448	Rýpadlonakladač	476 897	476 897	0
6	3767449	Autožeriav	476 897	476 897	0
7	3767525	Kráčivé rypadlo	467 914	467 914	0
8	3767526	Buldozér	466 830	466 830	0
9	3767527	Hydraulická svahovka	465 311	451 111	14 200
10	3767527	Minirýpadlo	464 964	451 459	13 505
11	3767526	Rýpadlonakladač	461 869	454 553	7 316
12	3767526	Šmykom riadený nakladač kolový	458 211	458 211	0
13	3767300	Rýpadlonakladač	480 148	480 148	0
14	3435134	Minirýpadlo	435 715	435 715	0
15	1890007	Grejdr	426 772	426 772	0

Celkový rozdiel medzi hodnotou zásob v účtovníctve a hodnotnou zásob na príjmových dokladoch je 48 736 CZK, čo je nemateriálny rozdiel pod hladinou thresholdu. Za účelom získania dostatočného komfortu som ale musel zistiť dôvody týchto nezrovnalostí.

Na stretnutí s vedením spoločnosti a následnou konzultáciou mi boli poskytnuté nasledujúce vysvetlenia:

Existujúce rozdiely boli spôsobené v jednom prípade rozdielnym kurzom CZK/EUR, ktorý vznikol použitím chybného dátumu (zlyhanie ľudského faktoru). Jedným prípadom dodatočne pridaným materiálom a u ostatných položiek sa jednalo o dodatočné náklady spojené s dopravou.

Dodatočné faktúry boli hlavnou účtovníčkou dohľadané a boli mi poskytnuté kópie.

Komentár:

V tejto časti testu som nenašiel nezrovnalosť.

4.4.4 Detailné testy vecnej správnosti u bankových úverov a výpomocí

Spoločnosť si v roku 2011 zobrala od UniCredit Bank úver za účelom zvýšenia hodnoty zásob (veľmi výhodný nákup stavebných strojov a materiálu) a na postavenie skladovej haly, ktorá bude slúžiť na uskladnenie väčšieho objemu zásob, ktoré spoločnosť mieni nakúpiť v nadchádzajúcich rokoch. Toto rozhodnutie nadväzuje na plán zvýšenia podielu

na trhu do piatich rokov (agresívna politika, ktorá bola prijatá pri výmene vedenia spoločnosti pred dvoma rokmi). Do tej doby bude časť skladu prenajímaná tretej strane, ktorá ho bude používať ako lokálny sklad pre danú oblasť.

Pod vedením firmy som do banky poslal žiadosť o konfirmáciu hodnoty bankových úverov, ktoré banka evidovala k 31.12.2011.

Tab. 13. Testovanie bankových úverov oproti bankovým konfirmáciám v tis. (vlastné spracovanie)

Bankové úvery	Konfirmácia v EUR	Konfirmácia v CZK	Prepočet do funkčnej meny	Rozdiel
UniCredit Bank (CZK)	NA	7 320	7 320	0
UniCredit Bank (EUR)	109	NA	2 812	

V tabuľke č.13, môžeme vidieť výsledky testu na bankové konfirmácie, spoločnosť mala k 31.12.2011 v banke vedené dva bankové úvery, jeden v českej a jeden v európskej mene.

Pre prepočet úveru v EUR do funkčnej meny¹⁰ (CZK) som použil kurz 25,8 CZK/EUR zverejnený ČNB dňa 30.12.2011, na základe prevedeného testu potvrdzujem, že konfirmácie UniCredit Bank súhlasia s údajmi poskytnutými spoločnosťou XY a to bez rozdielu.

Testovanie bankových kovenantov:

Na predchádzajúcu podkapitolu „Bankové úvery a výpomoci“ priamo nadväzuje testovanie kovenantov¹¹.

Bankové kovenanty sú konkrétne požiadavky banky na klienta v riadení kapitálu, ktoré musí spoločnosť splniť aby spoločnosť dostala úver.

¹⁰ Zákon č. 563/1991 Sb., o účtovníctvu, požaduje, aby účtovné jednotky viedli účtovníctvo v peňažných jednotkách českej meny. IFRS požaduje, aby každá účtovná jednotka určila svoju funkčnú menu a merala svoje výsledky a finančné pozície v tejto mene. Spoločnosti môžu následne prezentovať svoju účtovnú závierku v akejkoľvek mene. Pokiaľ sa mena vykazovania líši od funkčnej meny, ÚJ prevedie svoje výsledky a finančné pozície do meny vykazovania v súlade s požiadavkami IAS 21. U spoločností s významnou časťou výnosov a nákladov či financovania v cudzích menách je preto treba zväžiť správnosť použitej funkčnej meny, pretože sa môže líšiť od CZK.

¹¹ Z anglického slova covenant, čo v preklade znamená: pakt, záväzok, dohoda, prísľub atď.

Tieto kovenanty sa líšia od banky k banke a dokonca aj v rámci jednej banky sa tieto kovenanty môžu líšiť v závislosti na type úveru zákazníkovi a ekonomickej fáze.

Riziko plynúce z nedodržiavania bankových kovenantov je veľké, pretože nepriamo ovplyvňuje samotnú existenciu podniku.

Spoločnosť musí dodržiavať niekoľko kovenantov, ktoré môžeme rozdeliť na finančné a nefinančné. Finančné kovenanty:

1. Úver k reálnej hodnote majetku nesmie presiahnuť 80 %.
2. Úver k účtovnej hodnote majetku nesmie presiahnuť 80 %.
3. Debt service coverage ratio¹² nesmie klesnúť pod 125 %.

Nefinančné kovenanty:

1. Finančné výkazy musia byť poskytnuté banke najneskôr 90 dní po skončení hospodárskeho roka.
2. Finančné výkazy musia byť pripravené v IAS/IFRS.
3. Finančná závierka je auditovaná spoločnosťou, akceptovaná bankou.
4. Povolenie vstupu audítorov v prípade, že účtovná závierka obsahuje odmietnutý výrok, výrok s výhradou, výrok negatívny, došlo k podaniu návrhu na konkurz, alebo bol porušený jeden z kovenantov.

Nefinančné kovenanty som prediskutoval s vedením, ktoré sa vyjadrilo, že nie sú si vedomí žiadneho porušenia kovenantov a ani nemajú žiadne informácie, že by k porušeniu kovenantov malo prísť v budúcnosti.

Všetky kovenanty začínajú platiť dňom zaradenia majetku do používania.

Reálna hodnota majetku je určovaná na základe znaleckého posudku, ktorý nechá vystaviť samotná banka. V sledovanom roku 2011 spoločnosť majetok do používania nezaradila, z čoho vyplýva, že kovenanty ešte nevstúpili v splatnosť a teda ani znalecký posudok nie je k dispozícii. Pri testovaní budem používať posudok, ktorý si nechala vypracovať samotná spoločnosť XY.

¹² Nenašiel som žiadny oficiálny preklad tohto termínu, ale dal by sa preložiť ako ukazateľ krytia dlhovej služby, tento ukazateľ sa vypočíta ako pomer medzi prevádzkovým výsledkom hospodárenia a splátky z celkového dlhu.

Dostupné informácie:

Účtovná hodnota majetku	8180
Reálna hodnota majetku	9850
Úver priamo týkajúci sa daného majetku	7000
Úver celkový	10132
Prevádzkový výsledok hospodárenia	3359
Úroková miera	8%
Splátka z celkového dlhu ¹³	810,56

Predchádzajúce informácie boli použité na testovanie finančných kovenantov, ktoré môžete vidieť v nasledujúcej tabuľke:

Tab. 14. Test bankových kovenantov (vlastné spracovanie)

Podmienka	31.12.2011	Hranica stanovená bankou	Splnil
Úver k reálnej hodnote majetku	71%	Nepresiahne 80 %	ÁNO
Úver k účtovnej hodnote majetku	86%	Nepresiahne 80 %	NIE
Debt service coverage ratio	414%	Rovné alebo vyššie 125%	ÁNO

Spoločnosť k 31.12.2011 splňuje len 2 z 3 finančných kovenantov. Nesplnenie tejto podmienky je významné porušenie zmluvy o poskytnutom úvere.

Vedenie spoločnosti som o svojom zistení informoval, vedenie spoločnosti mi poskytlo nasledovné vysvetlenie:

V prípade, že vplyvom ekonomickej recesie významne klesne reálna hodnota majetku, a úver k reálnej hodnote majetku presiahne 80 % musí spoločnosť do troch mesiacov splatiť časť svojho dlhu, aby ukazovateľ klesol späť pod 80 %. U ukazovateľa úveru k účtovnej hodnote je postup pri prekročení stanovenej hladiny rovnaký.

Komentár:

V tejto časti testu som našiel nezrovnalosť, vid' kapitola 4.5. :Posúdenie auditu rizikových oblastí a vydanie doporučení“.

¹³ V originále „Total debt service“ reprezentuje celkovú hodnotu úroku plateného spoločnosťou.

4.4.5 Detailné testy vecnej správnosti u tržieb

Pre detailné testovanie vecnej správnosti u tržieb som si vybral dva testy, v prvom skontrolujem celý cyklus tovaru od prijatia na sklad, fakturácie až k predaju, vyskladneniu a tvorbe tržieb.

V druhom teste sa zameriam na riziko nadhodnotenia tržieb, tak že skontrolujem vydané faktúry a následne ich plnenie odberateľmi cez bankové výpisy.

Na prvý test som musel pozmeniť hranicu hodnoty podnikových dokumentov pre výber a ich testovanie, ktorú som si na začiatku stanovil ako hladinu thresholdu.

Nižšiu hladinu som stanovil len pre príjemky a výdavky týkajúce sa sypkého stavebného materiálu, pretože spoločnosť predáva značné množstvá nižších hodnôt (pod hladinou významnosti), ale zároveň príjmové doklady týkajúce sa sypkého stavebného materiálu tvoria približne 65 % z celkového množstva príjmových dokladov, tak v rámci potrebného získania komfortu som pre tento test znížil hladinu thresholdu o 3/4, teda na 49 500 CZK.

Nižšie môžete vidieť výber 25 vzoriek cez, ktoré som otestoval celý proces generovania tržieb. Vo výbere sú zastúpené stavebné stroje 8 % (# 4, 16), stavebný materiál (# 2, 7, 8, 12, 21, 22, 23) 28 % a sypký stavebný materiál 64 % (# 1, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20).

Pomer zložiek vo výberovom súbore odpovedá skutočnému pomeru všetkých predajov.

V prvej časti testovania skontrolujem napárovanie prijatých faktúr s príjmovými dokladmi skontrolujem rovnosť informácií, ktoré sú na nich uvedené.

Tab. 15. Prijatie tovaru na sklad a jeho zaúčtovanie (vlastné spracovanie)

Príjemka		Faktúra prijatá						
#	#	Dátum	t/ks	CZK	#	Dátum	t/ks	CZK
1	P-7765	15.8.2011	21,7 t	67 815 Kč	FP- 506	31.8.2011	21,7 t	67 815
2	P-3719	20.4.2011	176	211 200 Kč	FP- 969	20.4.2011	176 ks	211 200
3	P-12312	19.12.2011	24,6 t	41 395 Kč	FP- 3382	27.12.2011	24,6 t	49 995
4	P-3430	12.4.2011	1 k	397 525 Kč	FP- 947	15.4.2011	1 ks	397 525
5	P-7411	13.7.2011	17,4 t	62 843 Kč	FP- 1803	20.7.2011	17,4 t	62 843
6	P-2020	1.3.2011	20,2 t	76 381 Kč	FP- 599	30.4.2011	20,2 t	76 381
7	P-6117	24.6.2011	292	233 600 Kč	FP- 1489	24.6.2011	292 ks	233 600
8	P-3117	26.4.2011	173	250 850 Kč	FP- 895	21.4.2011	173 ks	250 850
9	P-1920	25.2.2011	24,3 t	71 567 Kč	FP- 483	28.2.2011	24,3 t	71 567
10	P-9519	5.10.2011	25,4 t	65 988 Kč	FP- 2591	17.10.2011	25,4 t	65 988
11	P-10700	8.11.2011	22,1 t	50 830 Kč	FP- 3000	21.11.2011	22,1 t	50 830

12	P-485	13.1.2011	350	217 000 Kč	FP- 174	12.1.2011	350 ks	217 000
13	P-2763	23.3.2011	21,5 t	75 250 Kč	FP- 763	31.3.2011	21,5 t	75 250
14	P-235	10.1.2011	22,6 t	71 846 Kč	FP- 40	28.1.2011	22,6 t	71 846
15	P-6819	15.7.2011	23,6 t	95 418 Kč	FP- 1777	28.7.2011	23,6 t	95 418
16	P-92	3.1.2011	1	465 489 Kč	FP- 2	6.1.2011	1 ks	465 489
17	P-7340	1.8.2011	20 t	71 000 Kč	FP- 1946	4.8.2011	20 t	71 000
18	P-5557	10.6.2011	24,8 t	91 760 Kč	FP- 1455	21.6.2011	24,8 t	91 760
19	P-6604	11.7.2011	24 t	86 544 Kč	FP- 1719	20.7.2011	24 t	86 544
20	P-5653	14.6.2011	24,8 t	102 837 Kč	FP- 1398	20.6.2011	24,8 t	102 837
21	P-2610	17.3.2011	290	281 300 Kč	FP- 601	21.3.2011	290 ks	281 300
22	P-9193	23.9.2011	164	219 760 Kč	FP- 2367	29.9.2011	64 ks	219 760
23	P-10539	3.11.2011	126	441 000 Kč	FP- 2959	21.11.2011	126 ks	441 000
24	P-10987	15.11.2011	22,8 t	54 768 Kč	FP- 2931	23.11.2011	22,8 t	54 768
25	P-1503	15.2.2011	20,8 t	78 012 Kč	FP- 108	28.02.201	20,8 t	78 012

V predchádzajúcej tabuľke môžeme vidieť výsledky môjho testu, kde ku každému príjmovému dokladu bola priradená prijatá faktúra, boli skontrolované množstvá, ceny a ostatné náležitosti.

Komentár:

V tejto časti testu som nenašiel žiadne problémy.

V druhej časti testovania skontrolujem napárovanie odoslaných faktúr s výdajkami a tak isto skontrolujem správnosť informácií na nich uvedených.

Tab. 16. Predaj tovaru odberateľovi a jeho fakturácia (vlastné spracovanie)

Výdajka				Faktúra odoslaná		
#	#	Dátum	t/ks	#	Dátum	EUR/ CZK
1	DL- 5633	15.8.2011	21,7 t	FV- 436	31.8.2011	3 312 €
2	DL- 2709	29.4.2011	176 ks	FV- 215	29.4.2011	232 320 Kč
3	DL- 9021	19.12.2011	24,6 t	FV- 656	30.12.2011	1 799 €
4	DL- 2495	15.5.2011	1 ks	FV- 179	18.5.2011	452 000 Kč
5	DL- 5381	13.7.2011	17,4 t	FV- 377	31.7.2011	2 743 €
6	DL- 1494	1.3.2011	20,2 t	FV- 116	10.3.2011	3 232 €
7	DL- 4685	30.6.2011	292 ks	FV- 37	30.6.2011	259 880 Kč
8	DL- 3832	31.5.2011	173 ks	FV- 32	31.5.2011	281 990 Kč
9	DL- 1429	25.2.2011	24,3 t	FV- 100	28.2.2011	3 544 €
10	DL- 6940	5.10.2011	25,4 t	FV- 507	31.10.2011	464 613 Kč
11	DL- 7860	8.11.2011	22,1 t	FV- 567	21.11.2011	2 166 €
12	DL- 0831	31.1.2011	350 ks	FV- 6	31.1.2011	241 500 Kč
13	DL- 2013	23.3.2011	21,5 t	FV- 144	31.3.2011	3 763 €
14	DL- 0177	10.1.2011	22,6 t	FV- 23	14.1.2011	3 328 €

15	DL- 4995	15.7.2011	23,6 t	FV- 398	31.7.2011	4 193 €
16	DL- 1570	28.2.2011	1 ks	FV- 15	28.2.2011	525 001 Kč
17	DL- 5325	1.8.2011	20 t	FV- 402	10.8.2011	2 960 €
18	DL- 4098	10.6.2011	24,8 t	FV- 310	16.6.2011	4 166 €
19	DL- 4856	11.7.2011	24 t	FV- 356	15.7.2011	3 480 €
20	DL- 4184	14.6.2011	24,8 t	FV- 348	30.6.2011	635 400 Kč
21	DL- 2274	31.3.2011	290 ks	FV- 22	31.3.2011	292 900 Kč
22	DL- 6880	30.9.2011	164 ks	FV- 54	30.9.2011	259 120 Kč
23	DL- 7704	28.11.2011	126 ks	FV- 594	30.11.2011	481 450 Kč
24	DL- 8054	15.11.2011	22,8 t	FV- 584	30.11.2011	2 236 €
25	DL- 1130	15.2.2011	20,8 t	FV- 75	28.2.2011	731 080 Kč

Pri kontrole tržieb na výdajky a faktúry som v položkách # 10 #20 #25 objavil nezrovnalosti medzi množstvom uvedeným na výdajkách a im zodpovedajúcim cenám, inak povedané ceny na faktúrach niekoľkonásobne prevyšovali adekvátnu hodnotu.

Na stretnutí s vedením spoločnosti a následnou konzultáciou mi boli poskytnuté nasledujúce vysvetlenia:

Nezrovnalosti nastali v spriaznených spoločnostiach, pretože ich fakturácia prebieha nie po každom predaji ako u ostatných odberateľov, ale po dlhšom časovom úseku, spravidla raz za mesiac tzv. hromadná fakturácia. Takže dôvodom, prečo odoslaná faktúra niekoľkonásobne prevyšovala hodnotu tovaru na výdajke bolo, že faktúry obsahovali platbu za niekoľko predajov.

V položke # 10 sa jednalo o platbu za 147,8 t faktúra č. #20 bola na 125,6 t a v poslednej faktúre č. #25 bola čiastka na 169,5 t.

Komentár:

V tejto časti testu som nenašiel žiadne problémy.

Testovanie tržieb na bankové výpisy a výdajky:

V tomto teste som testoval tržby na bankové výpisy. Úlohou tohto testu bolo potrebné odsúhlasiť správnosť generovania tržieb. To som dosiahol odsúhlasením vydaných faktúr na výdajky a na bankové výpisy.

V tabuľke č. 17 môžete vidieť výber pätnástich vydaných faktúr, ku ktorým sú priradené výdajky a bankové výpisy.

Tab. 17. Testovanie tvorby tržieb na bankové výpisy (vlastné spracovanie)

#	Doklad	Odberateľ	Dat. účt.	CZK	Bankový výpis	Dátum	Diff.
1	FV-48	A	31.8.2011	608 373	153/2011	10.4.2011	0
2	FV-35	B	21.6.2011	289 158	-	-	-
3	FV-36	C	30.6.2011	142 789	-	-	-
4	FV-569	B	15.11.2011	107 661	228/2011	29.12.2011	0
5	FV-457	D	31.8.2011	708 281	171/2011	29.9.2011	28 000
6	FV-102	E	28.2.2011	113 514	50/2011	18.3.2011	0
7	FV-326	K	30.6.2011	380 064	128/2011	20.7.2011	1 142
8	FV-198	G	29.4.2011	115 125	100/2011	3.6.2011	0
9	FV-532	H	31.10.2011	172 837	218/2011	13.12.2011	0
10	FV-197	I*	29.4.2011	195 451	116/2011	29.6.2011	
11	FV-57	J*	31.1.2011	344 041	39/2011	2.3.2011	0
12	FV-47	F	31.1.2011	450 455	48/2011 68/2011	16.3.2011 15.4.2011	0
13	FV-624	J*	30.12.2011	559 034	20/2012	30.1.2012	0
14	FV-96	F	28.2.2011	692 742	53/2011	23.3.2011	20 782
15	FV-594	C	30.11.2011	1 297 235	14/2012	20.1.2012	0

Pri tomto teste som porovnával, či je totožný alebo rovnaký názov odberateľa, dátum a čiastka na faktúre a výdajke a následne som vyfakturovanú hodnotu overil na bankovom výpise.

Nájdené nezrovnalosti a chyby:

1. Nezrovnalosť v názve odberateľa E (#6).
2. U odberateľa B (#2) a C (#3) bola absencia bankového výpisu, následná kontrola celkových pohybov na účte potvrdila, že tieto faktúry neboli zaplatené.
3. Rozdiely v tonáži na faktúre a výdajke u odberateľov I (# 10) a J (# 11, 13) v celkovom množstve 56 ton.
4. U odberateľov D (#5), F (#14), K(#7) a F (#12) je rozdiel v hodnote na vydannej faktúre a prijatej platbe na výpise z bankového účtu.

Na stretnutí s vedením spoločnosti a následnou konzultáciou mi boli poskytnuté nasledujúce vysvetlenia:

1. Spoločnosť E (#6) zmenila v roku 2012 majiteľa a bola premenovaná. Táto zmena sa v podnikovom systéme premietla aj do minulosti, čo malo za následok túto nezrovnalosť.
2. K zaplaceniu faktúr nikdy nedošlo z dôvodu vzájomného zápočtu pohľadávok a záväzkov.

3. Spoločnosť I a J sú spriaznené spoločnosti, s ktorými má spoločnosť tzv. zmluvu o samofakturácii. Čo v tomto prípade znamená, že spoločnosť vystaví výdajku na 23 ton (jedná sa o minuloročný priemer jedného odberu spriaznenou spoločnosťou), ale vyfakturuje až hodnotu na základe tonáže, ktorú pošle odberateľ (v tomto prípade spriaznená strana). Výdajky už ale neopravuje.
4. U odberateľov D (#5) a F (#14) je rozdiel spôsobený politikou spoločnosti k odberateľskému úveru. Spoločnosť dáva konto 3 % spoločnostiam, ktoré zaplatia do 7 dní. U odberateľa K (#7) je rozdiel spôsobený započítaním dobropisu z predchádzajúceho predaja a u odberateľa F (#12) nie je v konečnom výsledku žiaden rozdiel, problém nastal z dôvodu absencie druhého bankového výpisu, pretože odberateľ zaplatil faktúru na dvakrát.

Komentár:

V tejto časti testu som nenašiel žiadne problémy.

4.4.6 Detailné testy vecnej správnosti u časového rozlíšenia

Účelom testu časového rozlíšenia je zaistiť tzv. akruálny princíp. Pri nevykonaní tohto testu existuje potenciálne riziko na podhodnotenie záväzkov spoločnosti zaúčtovaním do iného časového obdobia. Akruálny princíp je teda účtovný princíp, podľa ktorého sú transakcie či iné udalosti uznané v dobe, kedy nastali a nie v okamžiku, kedy za ne boli prijaté či vydané peniaze alebo ich ekvivalenty a zároveň sú zaúčtované do obdobia s ktorým súvisia. (Šteker, Otrusinová, 2010)

V tomto teste som otestoval odoslané platby a prijaté faktúry po novom roku, presnejšie sa jedná o platby a prijaté faktúry z obdobia od 1.12.2011 do 29.02.2012 (test prebiehal 1.3.2012, takže som si zaistil všetky bankové výpisy a prijaté faktúry do tohto dátumu)

Faktúry:

Skontroloval som všetky prijaté faktúry nad stanovenú hladinu thresholdu v období po novom roku do 29.2.2012.

Tab. 18. Test časového rozlišení u prijatých faktúr (vlastné spracovanie)

#	Dátum	Faktúra	Spoločnosť	CZK	Obdobie
1	28.1.2012	700/1/12	A	2 283 413,80	2012
2	22.1.2012	300/7/12	B	1 628 723,61	2012
3	27.1.2012	300/5/12	C	1 018 042,73	2012
4	6.1.2012	300/6/12	C	909 278,91	2012
5	6.1.2012	400/6/12	D	645 726,00	2012
6	8.1.2012	200/17/12	E	625 000,00	2012
8	2.3.2012	300/12/12	F	486 452,31	2012
9	13.2.2012	300/13/12	G	331 450,04	2012
10	21.1.2012	300/9/12	H	247 822,26	2012

Mojim kritériám vyhovovalo desať prijatých faktúr, kde som skontroloval dátum daňového plnenia s dátumom v účtovom systéme, kde bol zaúčtovaný.

Platby:

Skontroloval som všetky odoslané platby po novom roku až do 25.1.2012. z bankových účtov 21068***05 [CZK] , 21068****41 [EUR] a 2107****7 [CZK].

Ako môžete vidieť v nadchádzajúcej tabuľke sedemnášť platieb splnilo požiadavky pre testovanie.

Tab. 19. Test časového rozlišení u platieb (vlastné spracovanie)

#	CZK/EUR	Dátum	Bank	# faktúra	Patriace do:	Zaúčtované do:
1	312 500,00	25.1.2012	CityBank CZK	300/17/12	2012	2012
2	645 726,00	19.1.2012	ČSOB	200/27/12	2012	2012
3	423 161,50	24.1.2012	ČSOB	300/816/11	2011	2011
4	450 500,40	3.1.2012	ČSOB	300/761/11	2011	2011
5	50 000,00	3.1.2012	CityBank EUR	300/271/11	2011	2011
6	151 090,13	5.1.2012	CityBank EUR	300/232/11	2011	2011
8	12 937,16	28.2.2012	CityBank EUR	300/13/12	2012	2012
9	35 553,38	10.2.2012	CityBank EUR	300/238/11	2011	2011
10	37 193,68	8.2.2012	CityBank EUR	300/250/11	2011	2011
11	328 642,80	1.2.2012	CityBank EUR	300/276/11	2011	2011
12	18 456,37	30.1.2012	CityBank EUR	300/243/11	2011	2011
13	23 700,00	30.1.2012	CityBank EUR	300/272/11	2011	2011
14	68 532,00	25.1.2012	CityBank EUR	300/275/11	2011	2011
15	32 584,56	24.1.2012	CityBank EUR	300/242/11	2011	2011
16	8 585,93	24.1.2012	CityBank EUR	300/274/11	2011	2011
17	8 022,50	20.1.2012	CityBank EUR	300/12/12	2012	2012

Odoslané platby som skontroloval na bankových výpisoch, (tie som skontroloval na kontinuitu, aby som sa ubezpečil, že mi bol umožnený prístup ku všetkým výpisom)

Môžem len konštatovať, že som týmto testom nenašiel žiadnu nezrovnalosť.

Komentár:

V tejto časti testu som nenašiel žiadne problémy.

4.4.7 Detailné testy vecnej správnosti u pohľadávok

Potvrdenie zostatkov pohľadávok dlžníkmi je veľmi účinnou metódou. Predpokladá sa, že odberateľ nepotvrdí väčšiu čiastku než je v skutočnosti dlžný a tým získame dostatočný komfort, že pohľadávky nie sú klientom nadhodnotené. Konfirmáciou pohľadávok získame informácie o ich existencii a správnom ocenení.

Konfirmácia pohľadávok sa dá robiť niekoľkými možnosťami, najľahšou možnosťou by bolo odoslať stavy pohľadávok k 31.12.2011 ku konkrétnym odberateľom a počkať na ich potvrdenie, avšak v praxi je návratnosť konfirmácií veľmi malá, pretože odberatelia nie sú zo zákona povinný audítorovi odpovedať.

Druhá možnosť je odsúhlasenie sáld k 31.12.2011 a to tak, že vyberieme všetky pohľadávky (ale aspoň tie, ktoré sú pre nás materiálne), ktoré firma evidovala k 31.12.2011. Následne sledujeme (v období po novom roku) ich splatenie na bankové výpisy (ich splatením nám odberateľ vlastne nepriamo konfirmuje danú pohľadávku.)

Tab. 20. Konfirmácia pohľadávok (vlastné spracovanie)

#	Spoločnosť	objednávka č.	CZK	Splatnosť	Deň platby	# výpis
1	A	100110191	1 030 569	11.1.2012	13.1.2012	2012/10
2	B	100110529	581 160	30.10.2011	NA	NA
3	C	100110886	445 560	15.10.2011	18.1.2012	2012/13
4	D	100110793	393 000	15.12.2011	2.2.2012	2012/25
5	E	100100745	280 000	30.11.2011	3.1.2012	2012/2
6	F	100110893	274 200	20.1.2012	1.2.2012	2012/24
7	G	100020462	221 280	14.2.2010	NA	NA
8	H	100118345	200 000	29.12.2012	3.1.2012	2012/2
9	I	100119313	198 540	2.1.2012	3.1.2012	2012/2

Pre testovanie pohľadávok som sa rozhodol otestovať všetky pohľadávky nad hodnotu thresholdu ($\frac{1}{4}$ stanovenej hladiny významnosti). V mojom teste som otestoval pohľadávky v hodnote približne 3,6 mil. CZK, čo v konečnom dôsledku činilo 95 %

všetkých pohľadávok. Hodnota neotestovaných pohľadávok zostala pod hladinou thresholdu.

Spoločnosť eviduje dve nesplatené pohľadávky k 8.3.2012 (deň testovania pohľadávok) v hodnote 581 160 CZK u odberateľa B a 221 280 CZK u odberateľa G.

Na stretnutí s vedením spoločnosti a následnou konzultáciou mi boli poskytnuté nasledujúce vysvetlenia:

Obe pohľadávky sú akceptované odberateľmi. U odberateľa B mi bola predložená podpísaná žiadosť jednatel'a spoločnosti B o predĺženie splatnosti pohľadávky. Bolo mi vysvetlené, že sa jedná o dlhodobého klienta a spoločnosť XY nemá obavy o jej splatenie (nevytvára opravnú položku).

U klienta G je situácia opačná. Daná pohľadávka je evidovaná už od roku 2010 a celá táto situácia sa už rieši súdnou cestou. Spoločnosť má na túto pohľadávku vytvorenú opravnú položku v 100 % výške.

Komentár:

V tejto časti testu som nenašiel žiadne problémy.

4.4.8 Detailné testy vecnej správnosti u hmotného a nehmotného majetku

V testoch hmotného a nehmotného majetku sa budem venovať len oblasti odpisovania, ktoré som na začiatku určil ako rizikovú oblasť.

Účtovné odpisy hmotného a nehmotného majetku spoločnosť robí podľa plánov odpisov, ktoré vychádzajú z odpisových skupín uvedených v zákone o dani z príjmu č. 586/92 Sb., v znení neskorších predpisov.

Odpisy sú rovnomerné a sú odpisované mesačne počínajúc nasledujúcim mesiacom od zaradenia do používania.

Tab. 21. Plán odpisov hmotného majetku (vlastné spracovanie)

Odpisová skupina	Doba odpisovania		Položka
	Daňové	Účtové	
1	3	3	Kancelárske stroje, počítače
2	5	5	Automobily
3	10	10	/
4	20	20	Oplotenie
5	30	25	Sklad a komunikácia
6	50	25	Administratívna budova

Tab. 22. Plán odpisov hmotného majetku (vlastné spracovanie)

Položka	Doba odpisovania
Audiovizuálne diela	18 mesiacov
Software	36 mesiacov
Prvotné výdaje	60 mesiacov
Ostatný nehmotný majetok	72 mesiacov

Odpisy som prepočítal a porovnal na odpisové plány firmy.

Komentár:

V tejto časti testu som nenašiel žiadne problémy.

4.5 Posúdenie auditu rizikových oblastí a vydanie doporučení.

Počas auditu rizikových oblastí účtovnej závierky spoločnosti XY, som narazil na dva vážnejšie a niekoľko nevýznamných problémov a nezrovnalostí. Nemám pochybnosti, že spoločnosť dokáže dané problémové oblasti do začiatku auditu odstrániť.

V nasledujúcej časti sa pokúsim zhrnúť zistenia a odporúčania, ktoré som objavil.

4.6 Testy vnútorného kontrolného systému

- Aj keď som sa v mojej práci nechcel zaoberať vnútorným kontrolným systémom spoločnosti a vychádzal som z predpokladu, že vnútorný kontrolný systém je dostatočne spoľahlivý.

Zistenie:

- Behom auditu som zistil, že spoločnosť nemala vyvinutý žiadny systém ako by kontrolovala odoslané platby.

Dôsledky:

- Absenciou kontrolného systému odoslaných platieb spoločnosti hrozí riziko sprenevery peňažných prostriedkov firmy.

Doporučenie:

- Odporúčam, aby boli vytvorené formuláre v písomnej podobe, kde každá platba musí byť schválená podpisom finančného riaditeľa spoločnosti (v prípade jeho neprítomnosti, bude platba schválená vedením nákupu a predaja)¹⁴.

4.7 Inventúra

Zistenie č. 1:

- Neexistovala možnosť inventarizačne overiť množstvo/ hodnotu sypkého stavebného materiálu.

¹⁴ Spoločnosť dala na moje odporúčania a vytvorila formuláre na schvaľovanie platieb viď kapitolu: „testovanie vnútorného kontrolného systému“.

Dôsledky č.1:

- Tento nedostatok môžeme považovať za vážny a jeho neodstránenie by malo vplyv na výrok audítora, pretože hodnota majetku je nad hladinou materiality a je teda pre audítora potrebné odsúhlasiť tento zostatok na súvahu.

Doporučenie č.1:

- Spoločnosť by mala nájsť spôsob ako sprístupniť silo pri výkone inventúry.

Zistenie č.2

- Neboli realizované žiadne kontroly aby sa uistili, že boli spočítané všetky zásoby a po inventúre nebola spravená žiadna dodatočná kontrola.

Dôsledky č.2:

- Toto zistenie nie je vážnym problémom, ktoré by mohlo ohroziť vydanie výroku, ale ohrozuje presnosť a dôveryhodnosť celej inventúry.

Doporučenie č.2:

- Spoločnosť XY by mala kontaktovať externú spoločnosť zodpovednú za inventúru a upozorniť ju na tieto zistenia.

4.8 Testovanie bankových kovenantov

Zistenie:

- Jeden z troch bankových kovenantov : „Úver k účtovnej hodnote majetku“ by podľa bankových podmienok nemal presiahnuť 80 %, spoločnosť ale dosahuje hodnoty 86 %.

Dôsledky:

- Pri nedodržaní finančného kovenantu má banka právo vypovedať zmluvu o úvere a požadovať okamžité splatenie úveru, čo by mohlo mať pre spoločnosť XY likvidačné následky.

Doporučenie:

- Spoločnosť by mala predbežne splatiť časť svojho úveru a to minimálne 0,5 mil. CZK, aby pomer úveru k účtovej hodnote klesol pod 80 %. Spoločnosť má dostatočne veľkú zásobu peňažných prostriedkov na bankovom účte, ale splatením 0,5 mil. by mohlo ohroziť už teraz nie ideálnu úroveň likvidity, pohotová likvidita=0,17, bežná likvidita=0,58 a celková likvidita = 2,09 (ako jediná spĺňa odporúčanú hodnotu). Spoločnosť by mala čo najrýchlejšie získať peňažné prostriedky.

4.9 Preventívna kontrola nad manuálnymi účtovnými zápismi

Zistenie:

- V priebehu auditu som zistil, že neboli implementované žiadne preventívne kontroly, ktoré by obmedzovali možnosť neautorizovaných účtovných zápisov, poprípade kontrola, ktorá by monitorovala všetky zápisy, ktoré už boli učené.

Dôsledky:

- Absencia preventívnej, prípadne aj následnej kontroly ručných účtovných zápisov môže mať za následok vznik chybných zápisov alebo zápisov, ku ktorým nebol ich činiteľ oprávnený.

Doporučenie:

- Doporučujem zaviesť kontrolu, ktorá by umožňovala robiť ručný účtovný zápis iba v prípade predchádzajúceho schválenia, popr. kontrolu, ktorá by monitorovala všetky ručné účtovné zápisy, ktoré boli urobené (čiastka, účel, kto, podporná dokumentácia atd.).

4.10 Komponentné odpisovanie majetku

Zistenie:

- V súlade s IAS 16 Spoločnosť uplatňuje komponentné odpisovanie dlhodobého majetku. U niektorých budov bolo zistené, že sú odpisované ako jedna komponenta, napriek faktu, že významné časti majú rôznu dobu životnosti. Doba životnosti celej budovy je stanovená približne v priemere jednotlivých odhadových životností.

Dôsledky:

- Nesprávna metóda odpisovania má dopad na časové rozloženie odpisov. Zároveň môže dôjsť k tomu, že v prípade komponenty, ktorá má v skutočnosti kratšiu životnosť, bude prípadná výmena kvalifikovaná ako technické zhodnotenie a nie ako nové aktívum. Toto by malo dopad na výšku odpisov, kde technické zhodnotenie je odpisované rýchlejšie.

Doporučenie:

- V súlade s IAS musí spoločnosť posudzovať, či majetok neobsahuje významné komponenty, ktoré by mali rôznu životnosť a tieto odpisovať samostatne po dobu ich životnosti.

4.11 Definícia nákladov na marketing vs. predajné zľavyZistenie:

- Existuje presne vymedzená požiadavka podľa IAS 18, rozlíšiť náklady na marketing a predajné zľavy, ktoré musia byť odčítané z výnosov. Spoločnosť využíva niekoľko rôznych druhov podpory predaja. Niektoré z nich sú na hranici medzi vyššie zmienenými typmi. Nezaznamenali sme žiadne formálne účtovné metódy vedúce k správne rozlíšeniu a klasifikácii týchto podpor predaja.

Dôsledky:

- Nesprávna klasifikácia transakcií môže viesť k chybnému vykazovaniu výnosov a klasifikácii položiek vo finančných výkazoch spoločnosti v rozpore s IAS 18. Táto metóda by poskytla lepšiu evidenciu daňovo uznateľných nákladov na marketing.

Doporučenie:

- Doporučujem zavedenie účtovnej metodiky, ktorá by zahrňovala klasifikáciu platieb dealerom, dovozcom a ostatným zákazníkom.

4.12 Vykazovanie v EUR a zmena funkčnej menyZistenie:

- Zistil som, že spoločnosť vo svojej výročnej správe, ale tiež pre svoje rozhodovacie procesy využíva údaje v EUR, navzdory faktu, že funkčnou menou spoločnosti je CZK.
- Je možné, že spoločnosť plánuje zmenu funkčnej meny z CZK na EUR. Súčasný systém spoločnosti ale nie sú na túto zmenu pripravené.

Dôsledky:

- V prípade zmeny funkčnej meny z CZK na EUR, bude spoločnosť musieť prispôbiť svoje procesy a systémy s dostatočným časovým predstihom.

Doporučenie:

- Doporučujem, aby spoločnosť spravila analýzu svojich procesov a systémov vzhľadom k možnej zmene funkčnej meny z CZK na EUR a pripravila plán postupu pre prípad, že spoločnosť prejde na EUR za účelom zachovania súladu s IFRS.

4.13 Doba životnostiZistenie:

- Doby životnosti sú vo väčšine prípadov stanovené podľa vnútorných predpisov, ktoré boli stanovené na základe doporučení od spriaznených spoločností. Zistil som, že k 31.12. 2011 spoločnosť používa podstatne veľký dlhodobý majetok, ktorý je už ale odpísaný.

Dôsledky:

- Významné čiastky majetku, ktoré sú už odpísané, ale stále sa používajú indikujú, že pôvodne nastavené doby životnosti nie sú dostatočne presne odhadnuté a odpisy nie sú rozložené po skutočnú dobu životnosti.

Doporučenie:

- Spoločnosť by mala kriticky posudzovať dobu životnosti dlhodobého majetku podľa požiadaviek IAS 16¹⁵. Pokiaľ je v majetku významný podiel plne odpísaného majetku, ktorý sa stále používa, mala by spoločnosť zvážiť zmenu ich dôb životnosti.
- Spoločnosť by mala spolu so spriaznenými spoločnosťami usilovať o čo najpresnejšie odhady dôb životnosti pre jednotlivé triedy dlhodobého majetku a zaistiť tak plný súlad s požiadavkami IFRS.

¹⁵ Cieľom tohto štandardu je poplatiť účtovné ošetrovanie pozemkov, budov a zariadení tak aby čitatelia účtovnej závierky získali informácie o pozemkoch, budovách a zariadení daného subjektu a ich zmenách.

ZÁVĚR

Cieľom diplomovej práce bolo identifikovať rizikové oblasti v spoločnosti z pohľadu auditu účtovnej závierky a navrhnúť riešenie v problematických oblastiach.

Diplomová práca je rozdelená na dve základné časti, na teoretickú časť a časť praktickú.

Teoretická časť sa skladá z dvoch kapitol. V prvej kapitole popisujem vznik auditu ako vedy z historického hľadiska, jeho definíciu, podstatu a funkcie auditu účtovnej závierky. V ďalšej časti prvej kapitoly popisujem dôvody vzniku a význam auditu ako profesie v Českej republike, ďalej sa venujem úlohe Komory audítorov Českej republiky. V závere prvej kapitoly identifikujem spoločnosti, ktoré sú podľa českej legislatívy povinné overiť účtovnú závierku audítormi.

V druhej kapitole prvej popisujem jednotlivé fázy auditu. Oporou tejto kapitoly sa mi stala *Průručka pro provádění auditu u podnikatelů*, ktorú vydal KAČR v spolupráci s audítorskou spoločnosťou Deloitte z „veľkej štvorky“.

Postupne som uviedol a podrobne rozpísal jednotlivé fázy auditu podľa rozdelenia, ktoré uvádza Müllerová.

Pre druhú - praktickú časť som si vybral spoločnosť zaoberajúcu sa predajom stavebnej techniky, materiálu a menších stavebných projektov.

V praktickej časti som postupoval podľa metodológie, ktorú uvádza vo svojej knihe Müllerová (2007).

V prvej fáze som sa zoznámil so spoločnosťou, s jej činnosťou a s časťami kontrolného systému a v druhej som identifikoval riziká z hľadiska auditu účtovnej závierky a stanovil materialitu.

Jednotlivé auditné procedúry prebiehali od januára do apríla roku 2012, v nich som sa zameril na rizikové oblasti, zásob, pohľadávok, tržieb, dlhodobého majetku a bankových úverov a výpomocí.

V poslednej fáze som zhrnul všetky rizikové faktory, ktoré sa mi podarilo počas mojej práce identifikovať. Každý rizikový faktor je charakterizovaný, popísaný, aký dopad má na spoločnosť a takisto je uvedené moje doporučenie pre spoločnosť XY.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické zdroje:

- [1] COLLINGS, Steve. *Interpretation and application of international standards on auditing*. Chichester, West Sussex, U.K.: Wiley, 2011, 634 s. ISBN 04-706-6112-7.
- [2] HAYES, Rick, Roger DASSEN, Arnold SCHILDER a Philip WALLAGE. *Principles of auditing: An Introduction to International Standards on Auditing*. 2nd ed. Essex: Pearson, 2005. ISBN 0 273 68410 8.
- [3] KUMAR, Ravinder a Virender SHARMA. *Auditing: principles and practice*. New Delhi: Asoke K.Ghosh, 2005. ISBN 81-203-2707-1.
- [4] MÜLLEROVÁ, Libuše. *Auditing pro manažery, aneb, Proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 133 s. ISBN 978-80-7357-308-9.
- [5] RICCHIUTE, David N. *Audit: an introduction to international standards on auditing*. 2nd ed. Praha: Victoria Publishing, 1994, 792 s. ISBN 80-856-0586-4.
- [6] SHARMA, Ashok. *Auditing*. Delhi: V.K. Enterprises, 2010. ISBN 978 81 87139 74 4.
- [7] *Příručka pro provádění auditu u podnikatelů*. Praha: Komora auditorů České republiky a Deloitte, c2006. ISBN 80-866-7907-1.
- [8] ŠTEKER, K., OTRUSINOVÁ, M. *Příklady z finančního účetnictví. Studijní pomůcka pro distanční studium*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Academia centrum, 2. upravené vydání, 2010. ISBN 978-80-7318-972-3.
- [9] ŠTEKER, K., STRUHAŘOVÁ, K. *Audit*. UTB ve Zlíně, 2009. ISBN 978-80-7318-846-7.
- [10] ÚZ č. 874: Účetnictví podnikatelů, Audit. In: č.227/2009. Ostrava: Sagit, 2011.

Internetové zdroje:

- [11] Aktualne. *Kauza Enron má nové viníky. Britští bankéři se přiznali*. [online]. 29.11.2007 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/svetova-ekonomika/clanek.phtml?id=515258>
- [12] Big Four (audit firms). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: [http://en.wikipedia.org/wiki/Big_Four_\(audit_firms\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Big_Four_(audit_firms))

- [13] Ihned. *Česko vyhrává boj s recesí, tuzemskému průmyslu se daří i navzdory krizi* [online]. 6.2.2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: <http://byznys.ihned.cz/c1-54623490-cesko-vyhrava-boj-s-recesi-tuzemskemu-prumyslu-se-dari-i-navzdory-krizi>
- [14] KAČR. *ISA 320: Významnost (Materialita) při plánování a provádění*. 15.12.2009. 2009, 8 s. Dostupné z: <http://www.kacr.cz/Data/files/Methodika/Auditing/Handbook%202008/ISA320.pdf>
- [15] KITNEY, Damon. *KPMG grows to match rival Ernst & Young*. In: *The Australian* [online]. 19.11.2011 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.theaustralian.com.au/business/financial-services/kpmg-grows-to-match-rival-ernst-young/story-fn91wd6x-1226199492873>
- [16] *Mezinárodní předpisy v oblasti řízení kvality, auditu, prověrek, ostatních ověřovacích zakázek a souvisejících služeb, vydání 2010*. KAČR [online]. 2010 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://www.kacr.cz/Article.asp?nDepartmentID=256&nArticleID=1048&nLanguageID=1>

Periodika:

- [17] *Auditor: Auditorské standardy*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, roč. 2011, č. 3. ISSN 1210-9096.
- [18] *Auditor: Hospodářská kriminalita*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, roč. 2011, č. 6. ISSN 1210-9096.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

FEE	Fédération des Experts-comptables Européens
IAS	International Accounting Standards
IFAC	International Federation of Accountants
IFRS	International Financial Reporting Standards
ISA	International Standards on Auditing
ISO	International Organization for Standardization
KAČR	Komora auditorů České republiky
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PwC	PricewaterhouseCoopers
ÚJ	Účtovná jednotka

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Tržby a čistý zisk společnosti XY od roku 2005 po současnost v tis. CZK</i>	<i>36</i>
<i>Obr. 2. : Vývoj produktivity a průměrného počtu zaměstnanců od roku 2005</i>	<i>37</i>
<i>Obr. 3. Činnosti společnosti XY od objednávky zboží až po</i>	<i>43</i>
<i>Obr. 4. Porovnání změn mezi tohtoročným a minuloročným stavem pasív v sůvahe v tis. CZK (Výroční správa společnosti za rok 2011).....</i>	<i>46</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Tržby a údaje o zamestnancoch za fiškálny rok 2011(Wikipedia, 2012).....</i>	<i>16</i>
<i>Tab. 2. Porovnanie zmien medzi tohtoročným a minuloročným stavom aktív v súvahe v tis. CZK (Výročná správa spoločnosti za rok 2011).....</i>	<i>44</i>
<i>Tab. 3. Výber položiek z výsledovky v tis. CZK (Výročná správa spoločnosti za rok 2011).....</i>	<i>48</i>
<i>Tab. 4. Detail účtu 518: „Ostatné služby“ v tis. CZK (Výročná správa spoločnosti za rok 2011).....</i>	<i>49</i>
<i>Tab. 5. Výpočet materiality v tis.CZK (vlastné spracovanie)</i>	<i>50</i>
<i>Tab. 6. Výpočet performance materiality a thresholdu v tis. CZK (vlastné spracovanie).....</i>	<i>51</i>
<i>Tab. 7.Výsledok testu menových kurzov na kurzy ČNB (vlastné spracovanie).....</i>	<i>53</i>
<i>Tab. 8. Testovanie platobných príkazov (vlastné spracovanie)</i>	<i>54</i>
<i>Tab. 9. Kategorizácia tovaru v rámci zásob(vlastné spracovanie).....</i>	<i>55</i>
<i>Tab. 10. Výsledok testu „Tag to floor“ (vlastné spracovanie)</i>	<i>57</i>
<i>Tab. 11. Výsledok testu „Floor to tag“ (vlastné spracovanie)</i>	<i>58</i>
<i>Tab. 12. Test na hodnotu zásob (vlastné spracovanie)</i>	<i>62</i>
<i>Tab. 13. Testovanie bankových úverov oproti bankovým confirmáciám v tis. (vlastné spracovanie).....</i>	<i>63</i>
<i>Tab. 14. Test bankových kovenantov (vlastné spracovanie).....</i>	<i>65</i>
<i>Tab. 15. Prijatie tovaru na sklad a jeho zaúčtovanie (vlastné spracovanie)</i>	<i>66</i>
<i>Tab. 16. Predaj tovaru odberateľovi a jeho fakturácia (vlastné spracovanie)</i>	<i>67</i>
<i>Tab. 17. Testovanie tvorby tržieb na bankové výpisy (vlastné spracovanie).....</i>	<i>69</i>
<i>Tab. 18. Test časového rozlíšenia u prijatých faktúr (vlastné spracovanie)</i>	<i>71</i>
<i>Tab. 19. Test časového rozlíšenia u platieb (vlastné spracovanie)</i>	<i>71</i>
<i>Tab. 20. Confirmácia pohľadávok (vlastné spracovanie)</i>	<i>72</i>
<i>Tab. 21. Plán odpisov hmotného majetku (vlastné spracovanie)</i>	<i>73</i>
<i>Tab. 22. Plán odpisov hmotného majetku (vlastné spracovanie)</i>	<i>74</i>